

DOLENJSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

DIJSKA KNJIŽNICA
ANA JARCA
O MESTO

STO

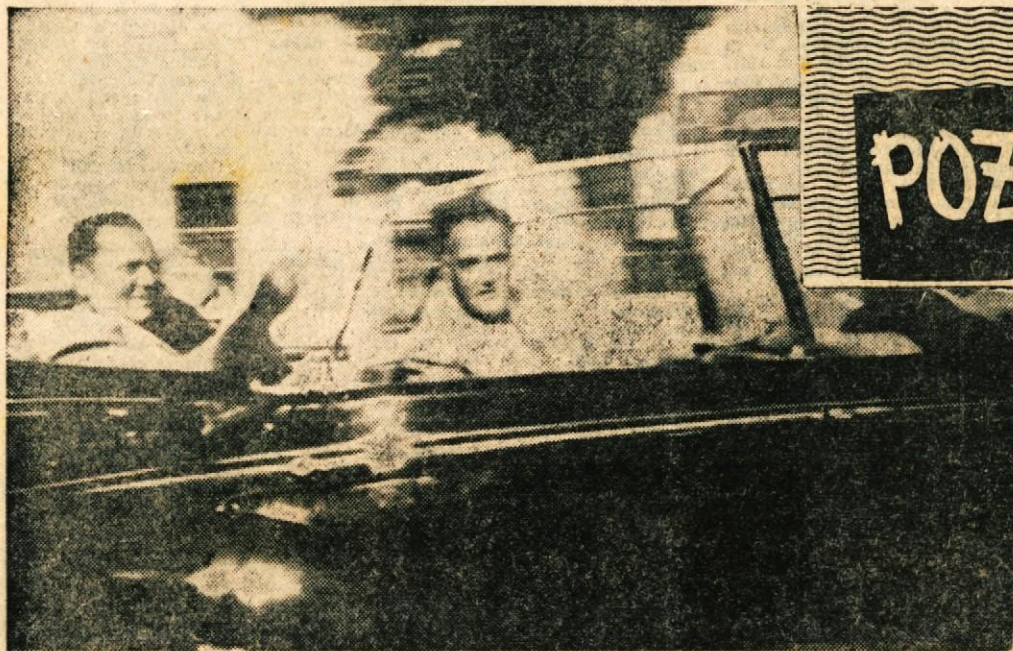
LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL Novo mesto — Izhaja vsak četrtek — Posamezna številka 10 din — LETNA NAROČNINA 480 din, polletna 240 din, četrletna 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 900 din oziroma 3 amer. dolarje — TEKOCI RACUN pri Mestni hranilnici — Komunalni banki
Novem mestu št. 606-70/3-24

Štev. 46 (452)

LETO IX.

NOVO MESTO, 20. novembra 1958

UREJUJE uredniški odbor — Odgovorni urednik Irena Grosnik — NASLOV UREDNISTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30 — Poštni predal Novo mesto 33 — TELEFON uredništva in uprave št. 127 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA Casopisno podjetje "Slovenski poročevalec" v Ljubljani

POZDRAVLJAMO VSE DELOVNE BRIGADE!

Lepa in zlahka je zgodba o tej avtomobilski cesti, polna zanimivosti in vsebine, in kot vsako zgodbo jo lahko začnemo: bilo je... Da, bilo je 27. januarja letos, na VI. kongresu Ljudske mladine Jugoslavije, ko je maršal Tito naročil mladini: Zgradite 80 kilometrov ceste, v Sloveniji. Poem jo bomo nadaljevali še v Srbiji in Makedoniji in tako povezali vso našo veliko domovino. Maršal Tito je dobro vedel, kaj je mladina, in zakaj prav nji to narača. Rekel je takrat v svojem govoru, na kongresu:

„... Sploh je treba mladini dati razne naloge, da jih reši, da bi videli, kako jih bo rešila. Povem vam, da mladina rešuje naloge veliko bolje kot starejši. Ne mislim s tem reči, da starejši niso sposobni. Nasprotno, oni so še kako sposobni, vendar se določenih stvari lotijo z nekakšno rutino in ne delajo tako od srca in s takim navdušenjem kot naša mladina. Toda v težki nalogi izgradnje socializma ni zadosti samo um, temveč je potreben tudi srce, potrebna sta poln in navdušenje. Prav tu naša mladina lahko da največ od sebe...“

In mladina je z zanosom sprejela narečilo svojega Tita. Ni izneverila njegovih upov, pač pa je znova in še krepkeje potrdila in utrdila njegovo vero vanjo. Njegovo in našo.

S pesmijo in navdušenjem so se mladi lotili svoje, zaupane jim naloge. Dobro vemo, da ni bilo vedno lahko peti, da ni bilo vedno lahko delati s polnim navdušenjem. Spominimo se dela prvih brigad, pripravljalnega dela v marcu: sneg, dež, burja, mraz, skratka nad vse neugodno vreme, ko bi marsikomu pojenjalo navdušenje, le mladini ne! — Kajti mladina ve, kdo ji je to zgraditev zaupal, zato tudi ve,

kaj zmore. Začetek je težak in hud, kot vedno. Toda vztraja. Naselja rasto, trasa si začne utirati pot. Prihajajo nove brigade, čedalje več je mladine. In ne samo mladine: v gradnjo posežejo domačini, prebivalstvo: kmetje brez posebnega godrnjanja odstopijo svojo zemljo za novo cesto, delu se priključijo šoferji, domača gradbena podjetja. In koliko hvale smo vsi dolžni električarjem, ki so v tako

polja, ampak se je nevidno »zatraskala« tudi v duševnost dolenskega človeka, ga predrinila in v marsičem spremenila!

Ali bodo naši ljudje, posebno tisti bliže mladinskih naselij, mogli pozabiti letošnje poletje, ko je nova cesta dobesedno vrela iz tal, kot vro vrelci po pomladnem deževju? Ko je rasla in se daljšala iz dneva v dan, dobivala svoje značilne poteze in lik! Dozo

znalo, da gre zares in da bo ta velika graditev končana do postavljenega roka. Nova tekmovalna, novi uspehi, nov dolovni polet: beton je tekmoval z asfaltem, brigadir z brigadirjem, brigada z brigado in brigade s podjetji. Vsi so v zadnjem naskoku spopadli se s traso in — zmagali. In kdo bi še dvomil, da je to resnično velika zmaga!

Zmaga je priporočena, in pomniti smo nanjo. Brigade so še zadnjič zapele pesem dela, in tokrat tudi pesem zmage po vseh naseljih in delovnih mladincih so odšli na svoje domove. Z novo cesto v obeh in v sru, pa tudi z dolensko zemljo in njenim človekom v obeh in v sru. Mnogo skromnih, odročnih dolenskih vasi, znanih le najbližji okolici, je za tisoče in tisoče mladincev postala simbol delovnih zmag; vtisnile so se jim v mladostni spomin, in tak spomin ni zlepa pozabljen. Kakor ne bodo dolenski ljudje pozabili, kaj so mladinske brigade storile zanje. Hvaležna in sedaj ponosna Dolenska jih bo pozdravila v nedeljo, ob tem zadnjem velikem srečanju z brigadirji. »Pozdravljeni, mladinci in mladinke! In hvala vam!« jih bo pozdravilo dolensko ljudstvo. Na svidenje prihajajo leto pri graditvi nadaljevanja avto ceste na jugu države! — jim bo vzklila dolenska mladina. Vsi pa bomo pokazali in izrazili svoje veselje ob novi avtomobilski cesti — torej ob zmagi mladega rodu. Ob zmagi, ki ni samo ponos nas vseh, ampak tudi nazoren, svetel zgled svetlu, kaj zmora mladina v naši socialistični družbi. Tudi v tem je izreden, zgodovinski pomen tega letošnjega dela za nas in za druge v svetu.

Kar je bilo še pred dvema tretjinama leta videti skoraj nemogoče, neuresničljivo, je uresničeno. In to celo prej, celo bolje, kakor smo si nemara takrat, na početku, zamišljali. Bilo je nemalo dvomov, kajti bilo je mnogo ljudi, ki so premalo poznali našo socialistično mladino, ali ki niso dovolj verjeli vanjo. Toda načrt ji uresničen: trak avtomobilske ceste je položen in zlikan; samo še dobra dva dni in dvoje mest dveh republik si bo od otvoritvi novega pasu jugoslovanske magistrale simbolično seglo v roke — Ljubljana in Zagreb. Velika bitka je dobojevana.

kratkem času osvetlili naselja in delovna. Med mladino in domačimi ljudmi se razvijajo prvi stiki, izginja nezaupanje. Mlade roke pa utirajo trase skozi skalovje in čez močvirja in po dolenski pokrajini odmevajo pesmi mladih gri in vseh naših republik in krajev, od Nove Gorice do Veleša, in kmalu se jim pridružijo še pesmi mladincev iz Evrope, Amerike, z Bližnjega vzhoda.

Da, takrat pred osmimi meseci se je začela nerazvita in dremotna Dolenska prebujati. S pomladjo v naravi jo je obiskala še druga pomlad: pomlad mladinskih brigad na trasi. Skopnel je sneg, in polagoma so skopneli tudi vsi dvomi, ponehalo je zmajevanje z glavov, čes: Kaj bodo pa ti otroci naredili? Kaj ti otroci? So se pokazali kot zreli ljudje, kot junaki dela, zato ni čudno, da so se nezaupljivi in dvomiljivi sami od sebe »spreobrili«, da so spoznali ne le koristnost nove ceste, ampak tudi to, kaj za nas pomeni dejstvo, da jo gradi vsa jugoslovanska mladina. Kajti prav zaradi tega sodelovanja mladine in njenega osemnasednege prebivanja in življenja v dolenskih krajih, ta cesta ni samo običajna prometna žila, ampak »živa cesta«, ki ne peže zgolj čez holme in ravni in

revala je, kot je dozorevalo poletje. In ko so v soncu vzhvale zastave naselij in delovnišč, ko se je največ tisočev mladih pridnih rok gibalo v pospešenem tempu, je graditelj in Dolensko obiskal sam maršal Tito. Vemo, da so mu zasijale oči, ko je videl svojo mladino in njene uspehe, vemo, da je njegova pohvala pršla prav iz srca. Njegov obisk je prinesel še več poleta brigadam, pa tudi vsem ostalim: ki so pomagali, pri graditvi in navdušili je tudi dolensko ljudstvo, saj je do kraja spo-

Vse je pripravljeno

Novo mesto je te dni živahno kot že dolgo ne; nemara takega vzdušja in vznemirjenja pričakovanja res še ni bilo vsa poletna leta. Za sobotno in nedeljsko srečanje ve vsak najmanjši otrok; hiše dobivajo novo podobo, več kot deset dni že posebne skupine delavcev in nampešencev čistijo ceste, pota in parke, da bomo dostojno sprejeli drage goste, brigadirje, predstavnike oblasti, kolektivov in naših organizacij. Solska mladina pridno pomaga pri čiščenju mesta in olepševalnih delih. Vsak dan je delalo v tej brigadi

po 150 ljudi, dela pa bodo danes in jutri zaključili. Ljubljanska cesta (proti kolodvoru) je dobila novo, močno razsvetljavo. Povsod imajo pripravljeno cvetje, vence in zastave, da bo mesto v soboto tudi na zunaj pokazalo hvaležnost, ponos in veselje nad veliko zmago mladinskih delovnih brigad.

Glavne svečanosti se bodo začele v soboto dopoldne, ko bodo ob 10. uri na Otočcu odkrili spominsko ploščo in kip Brigadirja. Govoril bo tovariš Miki Trpalo, predsednik CK LMJ. Popoldne ob 18. uri bodo v Novem mestu odprli veliko razstavo o življenju in delu graditeljev avto ceste. Zvečer bodo v dvoranih Doma ljudske prosvete in Doma JLA nastopili za novomeško mladino in ostalo prebivalstvo najboljši pevci lahke glasbe, Adamčev orkester in druge kulturne skupine.

V nedeljo dopoldne bo na novomeškem Glavnem trgu zaključna svečanost ob otvoritvi avto ceste. Novomeščani, okoljani, prebivalci novomeškega okraja! Pokažimo vso našo hvaležnost in ljubezen do mladega rodu, ki je zgradil novo cesto, z množično udeležbo na tej proslavi!

Goro in vodo napadaj
živa mladost,
kopli, vrta, sklada
zaseko, predor in most;
reka ukročena teče,
koder brigada je reče.

Tako je pel Oton Župančič v Kolednici mladinskih brigad. Taka pesem nam vre iz src in prešernega, mladostnega veselja tudi te dni, ko bo zlahka delo 54.000 jugoslovanskih fantov in deklet ter njihovih 466 brigad izročeno ljudstvu...

»Ponosen sem na graditelje...«

Izjava zveznega ljudskega poslanca, podpredsednika OLO in sekretarja komiteja komunistov-graditeljev avtomobilske ceste, tovariša NIKA BELOPAVLOVIČA, za slavnostno številko našega tednika pred otvoritvijo nove magistrale

Vsa mladina Jugoslavije bo v prihodnjih dneh slavila veliko delovno zmago. Kakšni so tvoji občutki, občutki sekretarja Komiteja komunistov-graditeljev zdaj, ko je avtomobilska cesta »Bratstva in enotnosti« od Ljubljane do Zagreba povsem dograjena?

Tako kot 54.000 mladih graditeljev in več kot 2000 delavcev, inženirjev, tehnikov in projektantov, tako sem tudi sam srečen, da sem lahko sodeloval na tako veliki in pomembni mladinski delovni akciji. S pose-

nim zadovoljstvom lahko trdim, da sem ponosen na vse graditelje avtomobilske ceste, saj je nas vse od marca pa do zaključka del združevala ena sama misel in želja: pravočasno in kvalitetno zgraditi 79 km dolgo cesto z vsemi potrebnimi objekti in s tem izpolniti obvezo, ki so jo delegati VI. kongresa Ljudske mladine Jugoslavije dali maršalu Titu in narodom Jugoslavije.

Globoko sem prepričan, da je akcija pri gradnji največjega letošnjega objekta v Jugoslaviji dobro uspeša, zahvaljujoč požrtvovalnosti, predanosti in pa-

triotizmu naše mladine. Mislim, da ni pretirano, če trdim, da je na svetu le malo narodov, ki bi imeli takšno mladino, kot je jugoslovanski mladi rod.

Na velikem delovnišču so komunisti imeli še posebno nalogo in odgovornost pri pravočasnem uresničevanju številnih dolžnosti, tako v Glavnem štabu mladinskih delovnih brigad, v dveh investicijskih skupinah, v šestnajstih gradbenih podjetjih, kot tudi v mladinskih naseljih in še posebej v posameznih brigadah. Kaj bi lahko pri tem povedal našim bralcem, ki so od marca naprej z izredno pozornostjo prebirali poročila o delovnih uspehih in življenju

brigadirjev na avtomobilski cesti?

Od skupnega števila 54 tisoč graditeljev je bilo kar 11.212 članov ZK Jugoslavije, kar je več kot 21% vseh brigadirjev. To veliko število, pa čeprav zelo mladih komunistov, je pri reševanju vseh nalog imelo levji delež. Tako kot pri delu na trasi, tako so komunisti bili prvi tudi v mladinskih naseljih, bili so glavni organizatorji kulturno-prosvetnih prireditev, športne dejavnosti, tehničnih tečajev in vsega družbenega in zabavnega življenja v 466 brigadah, ki so se zvrstile v osemnasednem delu na tem velikem objektu. Zaradi požrtvovalnih naporov, tovaršstva in politične aktivnosti so aktivni komunisti v naseljih predlagali več kot 6000 mladinskih graditeljev v članstvo ZK Jugoslavije. Komunisti v podjetjih in investicijskih skupinah pa so prav tako s strokovnim delom častno in požrtvovalno dokončali svoje naloge.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Informacijska pisarna

Informacijska pisarna, ki bo dajala vse informacije o prehrani, prenočiščih, prometu, sanitetskem in rediteljski službi ter ostalem, bo v prostorih komunalnega podjetja »Vodovod« na Cesti komandanta Staneta 2, telefon 24. Odprta bo od četrtega, 20. novembra, do nedelje, 23. novembra.

Novinarski center bo v priključnih prostorih stavbe Okrajnega ljudskega odbora Novo mesto.

PARKIRNI PROSTORI

Prostori za avtomobile, kamione, avtobuse, motocikle in kolesa so določeni na posebnih prostorih, o čemer poročamo posebej na 2. strani današnje številke.

Požarna varnost in reševalni avtomobil parkirajo na Novem trgu.

Zdravstvena služba bo imela stalno dežurstvo v Zdravstvenem domu (šolski polikliniki) v stavbi Meje vrti (za Dolenskim muzejem), na voljo pa bosta tudi dve bolnišnici. Na železniški postaji bo organizirana posebna stalna zdravniška ekipa.

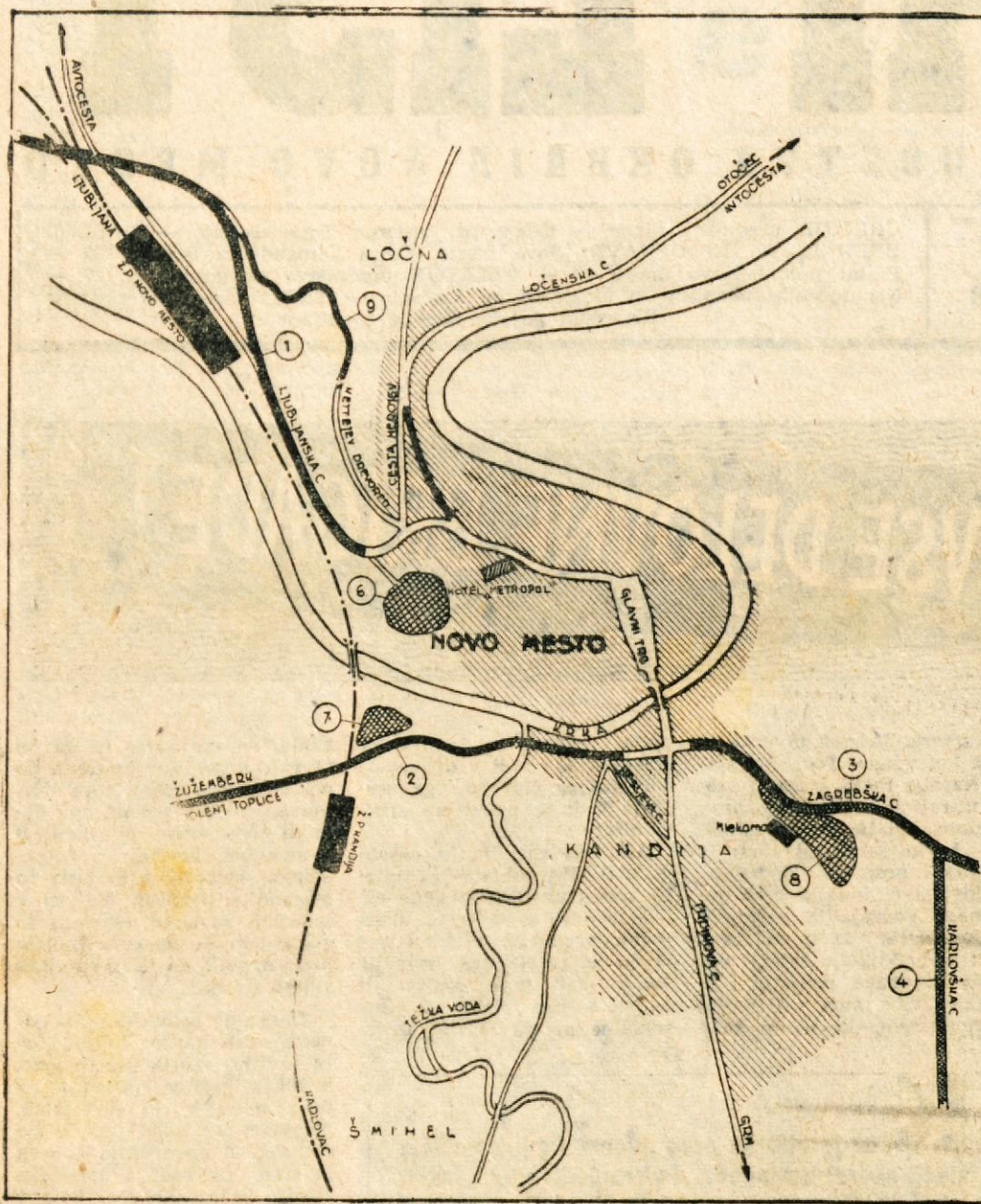
NOVOMEŠČANI!

Naše mesto bo v nedeljo doživelo slavnost, kakršne še ni nikoli v svoji zgodovini — otvoritev avtomobilske ceste Ljubljana—Zagreb. Dolensko metropolo bodo obiskali naši navijši voditelji, pa tudi gostje iz drugih držav. Slovesnosti se bodo udeležili brigadirji, katerih delo in mladostni zanos sta nam zgradila avtomobilsko cesto. Prišlo bo na tisoče prebivalcev iz raznih slovenskih krajev in naše sosedne republike.

Naj Novo mesto v teh slovesnih dneh dobi tudi čimbolj mikavno in lepo zunanjo podobo. Okrasite hiše in poslopja s cvetjem, zelenjem in zastavami! Sprejmite dostojno in pristrčno visoke goste, mladinske delovne brigade in vse naše delovne ljudi! Potrudite se in poskrbite, da bodo gostje lahko odnesli s seboj čim lepše spomine in vtise tudi na naše mesto!

OBČINSKI ODBOR SZDL
OBČINSKI LJUDSKI ODBOR

Skica Novega mesta, dovoznih cest in parkirnih prostorov za udeležence proslave ob otvoritvi avto ceste — 23. novembra 1958

Za napredek kmetijstva

so glasovali kmetje
ki so v nedeljo
volili združne svete

Volitve združnih svetov so se v nedeljo, 16. novembra, odvijale v dobrem razpoloženju. Kljub temu, da tudi tokrat vreme ni bilo najlepše, so kmetje - združniki svoje dolžnost častno izpolnili. Priprave na volitve in volitve so pokazale dober primer sodelovanja občinskih ljudskih odborov in političnih vodstev s kmetijskimi združenji.

Oglejmo si še številke. V okraju je volilo 91,7 odstotka volivcev. Tu so upoštevane tudi tri belokranjske občine, kjer so volili teden dni prej. Najbolje so v nedeljo volili v občini Straža - Toplice, Mirna, Mokronog in Žužemberk. Nad 90 odstotkov volivcev je volilo v vseh občinah, razen v šentjernejki, v Vidmu - Krškem, Kostanjevič - Podbočju in Brežicah.

Vsi združniki so volili v kmetijskih združenjih Dolenjske Toplice, Vrška sela, Mirna, Velika Loka, Mokronog, Dobova in Kapele. Volilni izidi so povsod zadovoljivi; slabši so le tam, kjer so bile priprave na volitve pomanjkljive.

Posvetovanje pedagogov

V soboto, 15. novembra, so pedagogi novomeškega okraja ob zadnjega kotička napolnili dvorano novomeškega Prosvetnega doma. Posvetovanja se je udeležil tudi predsednik republiškega sveta za šolstvo Vlado Majhen, ki je govoril o nalogah šolske reforme. Dr. Iva Segula je predaval o tem, kaj naj nova šola nudi. Pedagogi so v razpravi živahno sodelovali. Podrobneje bomo o tem poročali v prihodnji številki.

● Plovni objekti za »Donavski Lloyd«. Za potrebe »Donavskega Lloyd« - največjega podjetja za rečni promet v Hrvaški, gradilo naše ladjedelnice več rečnih plovnih objektov, katerih graditev bo stala približno 2 milijardi din. Zdal so v gradnji 4 veliki vlačilci, ki ter več tovornih ladij in tankerjev.

● Splitska ladjedelnica izdelala nov motorni tramper. V splitski ladjedelnici so 2. novembra splovili nov motorni tramper »Sunrise«, ki ima 12.000 ton nosilnosti. Dolga je 133 m in doseže hitrost 15,4 morskih milj. Zgradili so ga za norveško trgovsko mornarico.

● Več umetnih knjižnic. V tovarni dušika v Gorazdu bodo po manjši rekonstrukciji in nabavi potrebne opreme in lahke začeli proizvajati umetna knjižnica. Prvo količino umetnih knjižnic bodo proizvedli v začetku novega leta. Letna proizvodnja bo znašala 60.000 ton.

VREME

ob 7. uri 50 min. Povratek iz Novega mesta ob 16. uri 40 min. in prispe v Ljubljano ob 18. uri 57 min.

8. Posebni vlak za udeležence iz Karlova, Metlike, Gradca, Črnomlja, Semeča in Vrhnj sel odpelje iz Karlova ob 6. uri in prispe v Novo mesto ob 8. uri 30 min. Povratek tega vlaka iz Novega mesta ob 15. uri 05 min. in prispe v Karlovo ob 17. uri.

6. Za udeležence iz Kranja, Škofje Loke in Medvoda odpelje vlak iz Kranja ob 7. uri in prispe v Novo mesto ob 9. uri 50 min. Povratek tega vlaka iz Novega mesta ob 14. uri 45 min.; v Kranj prispe ob 18. uri.

7. Posebni vlak za udeležence iz Ljubljane odpelje ob 5. uri 50 min. in prispe v Novo mesto

DOLENJSKI OBVEŠČEVALEC

Tedenski koledar

Cetnik, 20. novembra - Srečko Sobota, 21. novembra - Marija Nedelja, 23. novembra - Klement Ponedeljek, 24. novembra - Janez Turek, 25. novembra - Konrad Sreda, 26. novembra - Katarina

Sonce vzhaja 21. novembra ob 7.10 in zahaja ob 16.25. Dan je dolg 9 ur in 15 minut.

Luna: 26. novembra ob 11.16 polna luna.

KINO

BREŽICE: 21. in 22. 11. madžarski film »Nedeljska romanca«. 23. in 24. 11. ameriški barvni film »Mr. Roberts«. 25. in 26. 11. jugoslovanski film »Pošili Vando Kosa«. ČRNOMELJ: 21. in 23. 11. ameriški barvni film »Zigzag«. 25. in 26. 11. italijanski barvni film »Salemse čarovnice«. KOSTANJEVIČ: 23. 11. ameriški barvni film »Sin Ali Babo«. METLIKA: 22. in 23. 11. sovjetski barvni film »Novoletni ples«. MOKRONOG: 22. in 23. 11. angleški barvni film »Romeo in Julija«.

NOVO MESTO »KRKA«: 19. in 20. 11. francoski film »Begunci«. Od 21. do 24. 11. angleški film »Beženo srečanje«. Od 25. do 27. 11. češki film »Sola za očete«. SEVNICA: 22. in 23. 11. ameriški film »Modri pajčolan«.

STRAŽA: 22. 11. »KALNE VODE TEČEJO«. 23. 11. »DOLINA NASILJA«.

TREBNJE: 22. in 23. 11. francoski film »UMOR«. Predstava v nedeljo ob 16. in 19. uri.

ZUŽEMBERK: 23. 11. ameriški film »SELINA«.

OBVESTILA

Kmetijska šola GRM Novo mesto ima naprodaj večjo količino kvalitetnih sadnih dreves. Cena za drevesce 200 din franko krm. Sado dreve smo prišli prodajati interesno do 17. novembra.

MAH OGLASI

Prodaj dvostanovanjsko hišo, novo, visokopriščno z vrtno in 32 a nlive ter gospodarskim posevkom.

METLIKA BO PRAZNOVALA

SPORED PRIREDITEV ZA LETOSNJI OBČINSKI PRAZNIK METLIKE

23. novembra: dopolne množični odhod občanov k otvoritvi avto ceste, ob 19. uri v kino dvorani koncert ansambla Mojmirja Sepeta iz Ljubljane.

24. novembra: ob 19. uri v Ljudski univerzi predavanje mr. Gojka Jurga »Vrti« svetovne razstave v Bruslju.

25. novembra: ob 19. uri v Domu Partizana koncert mestne godbe.

26. novembra: ob 8.30 v Belokranjskem muzeju otvoritev razstave »Dokumenti o bitki na Sutjesci 1948«. Ob 9. uri slavnostna seja občinskega ljudskega odbora, ob 10. uri slavnostno zborovanje na Trgu svobode z razvijanjem prapora Zveze borcev ob sodelovanju godbe, pevске zbor in enot predvojske vzgoje (podelitev nagrad in pohval gojencem), ob 11. uri otvoritev in ogled novih industrijskih objektov v Novotekovski predelnici in Vinski kleti, ob 11. uri za mladino posebna kino predstava, popoldne: ples v Domu Partizana, ki ga priredi Zveza borcev Metlika.

28. novembra: ob 19. uri v Domu Partizana akademija v počastitev Dneva republike s sodelovanjem TVD Partizana, pevске godbe, prosvetnega društva in mestne godbe.

29. novembra: ob 11. uri na Trgu svobode promladni koncert mestne godbe.

● Največji miln v Jugoslaviji je zgrajen. V Zrenjaninu so pred kratkim zgradili nov petnadstropni pnevmatski miln, ki je do sedaj največji v naši državi. Miln je še v poizkusnem obratovanju, vendar se sedaj predela 100 ton pšenice v 24 urah. Proizvodni proces novemu milnu je popolnoma avtomatiziran in dela v eni izmenjici samo 6 delavcev. Graditev milna je stala okoli 400 milijonov dinarjev.

Na novomeškem živilskem trgu

V ponedeljek, 17. novembra je slabo vreme preprečilo mnogim kmetom, da bi prinesle svoje prideleke, zato trg ni bil posebno dobro založen. Kljub temu je bilo dobrih skoraj vse, česar gospodinjstva potrebujejo, le za jajca je bilo spet težko. To zadevo bo treba čimprej rešiti. Kmetice jajce neboje prodajati po določeni ceni, država podjetja pa jih pripeljejo na trg prepozno, tako da morajo gospodinjstva čakati na trgu, kdaj jih bodo pripeljali.

Krompir so prodajali od 11-14 din, čebulo po 56 din kg, česen po 170 din kg, zelje v glavah od 13-15 din kg, solato od 40-60 din kg, orehe od 75-90 din kg, jabolka od 20-25 din, hruške od 30-45 din kg.

Na sejnišču je bilo naprodaj 1475 prašičev po 2300 do 23.500 din. Prodali so 1087 repov.

Popravljamo

V št. 44. (8. nov.) smo v kroniki nesreč poročali: Alojza Avsenika, zidarja iz Dranžnih sel, so porinili v ogenj, kjer je dobil opekline po desni nogi. Dogodek je v resnici potekal takole: 25. oktobra zvečer je Avsenik sedel pred svojo zidnico na Ljubnu. Bil je močno vpijen. Kuri je ožen in sedel tako blizu nje, da sta se mu vneli obe hlačnici. Zaradi vpijenosti ni čutil bolečin. Kar ni bilo, da ni orisil mimo njegov brat Jože in za potegnil od ognja, si lahko mislilmo. Prvotna trditve, da je Alojza Avsenika nekdo porinil v ogenj, je torej neresnična.

V št. 45 smo 13. novembra poročali, da je znani pretepec Stane Brulc z Dolja pri Stipčah hudo telesno poškodoval Antona Lapa, uslužbenca Moto montaže Novo mesto. Poškodovan je bil Franc Matko in ne Anton Lap, kakor smo poročali do prvotni, a netačni informaciji, ki smo jo dobili.

slopiem poleg glavne ceste. Rožni vrh 1. p. Trebnje na Dolenjskem. Pomeni prodajati violino, električni kuhinjski in moško suknjo. Naslov v upravi Dol. lista (679-58) Prodaj parcelo z enostanovanjsko podkleteno stavbo in kozoletem ter 53 a 65 kvadratnih metrov zemljišča, na katerem je tudi sodovnjak. Priloge: Jožeta. Irča vas 2 pri Novem mestu. Kupim elektromotor 3-4 KS. Sitar Smihel 69.

GIBANJE PREBIVALSTVA

NOVO MESTO

V času od 8. do 15. novembra je bilo rojenih 11 dečkov in 10 deklic.

Poročili so se: Alojz Kavšek, sin kmetja iz Malega Cirkna in Ana Pečjak, hči kmetja iz Ločne Stanislav Kastelec, zidar in Rozalija Kastelec, hči kmetja, oba iz Sentišta. Alojz Kastelec delavec iz Sentišta in Ljudmila Kavšek, delavka iz Smolenje vasi. Franc Brar, delavec iz Zabe vasi in Jožeta Košmerli, delavka iz Malega Slatnika. Anton Goršek, pekar iz Novega mesta in Alojzija Sladič, delavka iz Dol. Kamene Franc Lušina, sin kmetja iz Bele cerkve in Marija Kosač, gospodinja iz Bele cerkve. Janez Hudoklin, delavec iz Novega mesta in Rozalija Blatnik, delavka s Potovrha.

Umrlj so: Jože Florjančič, posestnik z Otočca, 57 let. Džordž Slavič, uslužbenec iz Otočca, 28 let. Alojz Rozman, uslužbenec iz Novega mesta, 58 let. Marija Hrovat, upokojenka iz Novega mesta, 58 let. Mihael Grebenšek, železniški upokojenec iz Novega mesta, 76 let.

GOTNA VAS

Rojena sta bila 1 deček in 1 deklica. Umrlj so: Jože Mihelič, kmetovalec iz Regeč vasi, 77 let. Marija Blatnik, gospodinja s Potovrha, 59 let.

PREČNA

Umrlj je Janez Kos, dijak iz Celovca, 12 let.

IZ NOVOMEŠKEGA OKOLJA

Pretekli teden so se v novomeški bolnišnici rodili: Milica Cvetan z Čenčje - dečka. Alojzija Gorjanc iz Kuklenberka - dekle. Karolina Povšič z Gor. Lakenc - dekle. Marija Zore iz Rovini - dečka. Frančiška Mežnaršič iz Vel. Slatnika - dečka. Stanislava Redek z Kamne gore - dekl. Marija Murin iz Gor. Kamenc - dečka. Ana Lopatec iz Breze - dekle. Jožeta Teropšič iz Rago - dekle. Angela Gerdešič s Čudnega sela - dekle. Ana Očen z Vrbovega - dečka. Marija Golobč s Krašnjege vrha - dečka. Angela Jerman iz Novega mesta - dekle. Angela Nose iz Rumanje vasi - dečka. Angela Ivanec iz Gabrja - dečka. Emilija Mišjak iz Borčevega - dekle. Marija Pejak iz Mirne peči - dekle. Marija Medie iz Novega mesta - dekle. Stanislava Zupančič s Preske - dekle. Jožeta Zupančič iz Soteske - dečka. Frančiška Golobč iz Rudnika - dečka. Doroteja Kamni iz Cateža - dečka. Anica Perko iz Doblič - dečka. Kristina Malnarčič iz Semeča - dekle. Terezija Vidic iz Smolenje vasi - dečka. Marija Suklje iz Črešnjevca - dečka. Marija Kump z Ogrin - dečka. Joža Bolter iz Birčne vasi - dečka. Martina Hočvar iz Gor. Lakenc - dekle. Terezija Hrovat iz Vel. Loke - dekle. Marija Hanzelj iz Metlike - dekle.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Jože Starič, sin delavke iz Podbočja, se je potalil z vročim mlekom po levi noži. Danica Pate, hči delavke iz Male Loke, se je z vrelo vodo opekla po desni strani prsi. Jože Ogrinc, duhovnik iz Žužemberka, je padel z motorja in si poškodoval glavo. Slavku Kaču, ključavničarju iz Dolge vasi, je padla sekira na prst leve roke. Lenart Kuzir, socialni podpiranec iz Kuklenberka, je v gozdu padel in si poškodoval levo nogo. Jožica Korkali, hčerko posestnika iz Vel. Bučne vasi, je povzli avtomobil in si poškodoval glavo. Stanko Jeraš, sin pleskarja iz Novega mesta, je padel po stopnicah in si poškodoval levo nogo. Stefka Arhaver, delavka iz Zaučjege vrha, se je s kolesom zaletela v drugega kolesarja in se poškodovala. Jože Blatnik, tesar iz Soteske, je padel s kolesa in si poškodoval glavo. Vinka Brulc, delavec iz Rožnega vrha, je pred vasio Stefan nekdo napadel. Alojz Bregar, tesar iz Hudinja, je padel in si poškodoval levo roko. Ivan Zabkar, sin posestnika iz Drnovega, je padel s kolesa in si poškodoval desno roko.

NAČRTOVANJE

● Industrijska proizvodnja v Makedoniji narašča. V primerjavi z lanskim letom se je v 9 mesecih letos povečala industrijska proizvodnja v Makedoniji za 32,8%. Najbolj občutna je povečanje v tobačni, papirni, elektro in lesni industriji.

● Hidrocentrala Gojak pred dograditvijo. V hidrocentrali Gojak v bližini Ogulina dokončujejo montiranje naprav kakor tudi zadnje oreževalne 10 km dolgega predora in naprav za akumulacijo, ki bodo omogočale uporabljanje vode iz Dobre in Mrežnice. Elektrarna bo začela poskusno obratovati v kratkem, z rednim obratovanjem pa bo začela še pred koncem leta.

● Predelava tekstilnih odpadkov. V tekstilnem kombinatu »Makedonija« v Štipu so odprli nov oddelk predelavke za viloniko. V novem oddelku bodo lažje iz odpadkov proizvedli več kot 450 tisoč ton vilonike. Te vate vate za odeje in prav toliko krotake vate. Zgraditve te predelavne je stala okoli 600 milijonov dinarjev.

JUGOTANIN Sevnica

sprejme v službo dve moči za knjigovodstvo.

Ponudbe pošljite ali pa se oglasite osebno na naslov:

»JUGOTANIN«, komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij, Sevnica.

ZAHVALA

Ob bridki, nenadomestljivi izgubi našega ljubljenega moža in predobrega atka

Jožeta Gričarja

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so nam ga hoteli ohraniti ter mu lajšati bolečine. Prav tako se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani v najtežjih trenutkih in ga v tako častnem številu spremlili na zadnji poti.

Vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so nam izrazili sožalje ter nam na kakršen koli način pomagali, še enkrat iskrena zahvala.

DRUŽINA GRİČARJEVA

Vozni red posebnih vlakov

za udeležence proslave ob otvoritvi avto ceste

1. Posebni vlak za udeležence iz Zagreba, Zapršiča, Savskega Marofa, Dobove, Brežice, Videm, Krškega, Brestanice in Blance, kjer bo imel tudi postanek za vstop udeležencev, bo odpeljal iz Zagreba ob 3. uri 20 min. in bo prispe v Novo mesto ob 6. uri 50 min. Povratek tega vlaka iz Novega mesta ob 15. uri 15 min. in prispe v Zagreb ob 18. uri 50 minut.

2. Posebni vlak za udeležence iz Sevnice, Tržišča, Mokronoga, Mirne in Trebnjega bo odpeljal iz Sevnice ob 4. uri 22 min. - s prihodom v Novo mesto ob 6. uri 10 min. Povratek tega vlaka iz Novega mesta ob 13. uri 47 min. in prispe v Sevnico ob 15. uri 25 min.

3. Posebni vlak za udeležence iz Celja, Laškega, Rimskih Toplic in Zidanega mosta odpelje iz Celja ob 5. uri 47 min. in pride v Novo mesto ob 8. uri 50 min. Povratek tega vlaka iz Novega mesta ob 17. uri 10 min. in prispe v Celje ob 20. uri 17 minut.

4. Posebni vlak za udeležence iz Maribora, Hoč, Rač in Radeč pri Zidanem mostu odpelje iz Maribora ob 3. uri 57 min. in prispe v Novo mesto ob 8. uri 13 min. Povratek tega vlaka iz Novega mesta ob 16. uri 20 min. in prispe v Maribor ob 20. uri 43 min.

5. Posebni vlak za udeležence iz Murske Sobote, Beltincev, Ljutomerja, Ivanjkovcev, Ormo-

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Prejšnji teden je predsednik ministrskega sveta ZSSR Nikita Hruščev v govoru pred odhodom poljske partijske in državne delegacije iz Moskve med drugim povedal nekaj, kar je na Zahodu močno odmevalo, in vse kaže, da bo še precej dolgo odmevalo. Po vsej verjetnosti ne bo samo odmevalo, ampak bo imelo tudi daljnosežne posledice za odnose med Vzhodom in Zahodom.

Nek duhoviti ameriški novinar je pred končno zmago zaveznikov v Nemčiji, ko so oborožene sile zaveznikov vdrale v hitlerjevsko Nemčijo in dušile zadnji odpor tretjega rajha, zapisal tole: »Zavezniki so se na vse kriplje trudili in žrtvovali ljudi in sredstva, da bi naposled prišli v Nemčijo. Še bolj pa se bodo trudili - in to z manjšim uspehom, kako bi spet prišli iz Nemčije.« In res je tako imenovano nemško vprašanje vse od konca vojne sem zastiralo odnose med Vzhodom in Zahodom. Neki v sredi Nemčije pa leži Berlin, ki je v malem tisto, kar je v velikem Nemčiji.

Sovjetski premier Hruščev je v omejeni izjavi dejal, da bo sovjetska vlada izročila vse pristojnosti v Berlinu vzhodnonemškimi oblastvom in da bi bilo prav, če bi tudi zahodne sile šle iz Berlina. Razumljivo je namreč, da pomeni izročitev vseh pristojnosti nekemu drugemu odhod oboroženih sil. V tem primeru naj bi Zahod sledil sovjetskemu primaru in storil isto.

Poglejmo, kaj ima po splošnem mnenju za cilj ta najnovejša sovjetska poteza. Znano je, da zahodne države ne priznavajo Demokratične republike Nem-

čije, ki ima svoj sedež v Pankowu, četrti velikega Berlina. Politika Sovjetske zveze pa skuša pripraviti zahodne države, da bi vsaj de facto priznale vzhodnonemški režim, torej skuša ustvariti takšen položaj, v katerem bi bile zahodne države prisiljene stopiti v stik z vzhodnonemsko vlado oziroma njenimi organi. Ko bo sovjetska vlada izročila vse pristojnosti v Berlinu vzhodnonemski vladi, bo ta lahko nastopala samostojno. Vzemimo primer, da bi vzhodnonemška vlada kakor

BERLIN V OSPREDJU

koli ovirala promet med zahodnimi sektorji Berlina in Zahodno Nemčijo. Dostoj je veljala praksa, da so zahodne države v takih primerih protestirale pri sovjetskih oblastvih in se pogajale bodisi s krajevnimi sovjetskimi vojaškimi poveljniki ali pa naravnost z Moskvo. To je bil tudi primer med znano sovjetsko blokada Berlina v letih 1948 in 1949. Toda v novem položaju bi sovjetska oblastva vsak zahodni protest zavrnila in napotila zahodne predstavnike na vzhodnonemške organe, ki bodo takrat pristojni za vse zadeve v Berlinu. Takrat bodo zahodne države v precepu: če se začne pogajati z vzhodnonemškimi oblastvi, ali če samo protestirajo pri njih, bo to pomenilo, da vsaj de facto priznavajo vlado v Pankowu. Poudariti je namreč treba, da vzhodna Nemčija za Zahod uradno oziroma diplomatsko pravzaprav ne obstaja. Če pa Zahod ne bi hotel imeti nobenega oprav-

ka z vzhodnonemškimi oblastvi, se postavlja vprašanje, kako naj potem odpravi nesoglasja, incidente in morebitne hujske spore, če se nima s kom pogajati. Skratka, kaže, da je najnovejša sovjetska poteza mišljena kot podpora vzhodnonemski vladi. Na Zahodu je izjava Hruščeva vzbudila mnogo prahu in razburjenja, ki se je sicer prav v zadnjih dneh nekoliko poleglo, ker je videti, da Rusi ne nameravajo izvesti tega koraka na vrat na nos. Na Zahodu so takoj iz-

javili, da Berlina ne mislijo zapustiti in da so se zanj celo pripravili bojevati. Po prvih dneh razburjenja je torej nastopilo nekakšno pomirjenje in na obeh straneh mrzlično premišljevanje in ugičanje. Kaj bo ukrenila nasprotna stran. Vsi pa zelo resno jemljejo napovedano sovjetsko potezo in prav nič ne dvomijo, da jo mislijo Rusi tudi izvesti. Prezgodaj je še napovedovati, kako se bo položaj razvijal. Eno pa gotovo drži: nemškemu problemu se niti Zahod niti Vzhod ne bosta mogla večno izmikati. »Berlin je cena, ki jo plačujemo za to, ker se nam ni posrečilo rešiti nemškega vprašanja,« piše ugledni londonski tehnik »Observer«. In dokler nemško vprašanje ne bo rešeno, tudi ne bodo rešene številne druge politične težave, ki danes tarejo Evropo in pravzaprav izvirajo iz njene povojne ureditve. Po sedanjih znamenjih sodeč pa je rešitev nemškega vprašanja še zelo daleč.

Zahvala domačinom

»Najlepša hvala za vse, kar so prebivalci Dolenjske storili za mlade graditelje« — besede komandanta Glavnega štaba mladinskih delovnih brigad tovariša MIČE NOVKOVIČA v posebni izjavi za naše bralce

Tovariš komandant, po-
vejte nam, kako zdaj, na
koncu letošnje največje
akcije jugoslovanske mla-
dine, gledate na pripra-
ve in začetna dela v
marcu in aprilu. Mnogi so
takrat mislili in govorili,
da v takih razmerah in
sprčo neugodnega vre-
mena avtomobilska cesta
ne bo zgrajena do roka.

Kot je znano, smo za letošnjo
delovno akcijo zvedeli šele tik
pred njenim začetkom. Naša jav-

Komandant Glavnega štaba
MDB Mičo Novkovič

nost je bila o njej obveščena 27.
januarja na kongresu Ljudske
mladine Jugoslavije. Vsekakor
je organizatorje čakala zelo ve-
lika in težavna naloga, kajti bi-
lo je določeno, da je treba avto-
cesto zgraditi do 29. novembra.
Toda čeprav je ta naloga terjala
veliko truda in dobro organiza-
cijo, smo bili že od prvega dne
polni optimizma, da bo tudi ta
objekt v določenem času kon-
čan. Ta optimizem je bil upra-
vičen, saj je mladina Jugoslavije
tako pri vojni, v obnovi, in kas-
neje v socialistični izgradnji
domovine bila zgradila že šte-
vilne objekte. Upanje, da bo
naloga o pravem času izvršena,
je bilo podprto tudi s tem, ker
so se letos bile ponovno začele
zveze mladinske delovne ak-
cije.

Kaj je bilo, po vaši
sodbi, v vsej delovni ak-
ciji najtežje za brigadirje
in za vas osebno?

Prve dni marca, ko je bilo
treba vse pripraviti in uspo-
biti gradbišče do 1. aprila za
pravi začetek del, res ni bilo
lahko. Dobro se spominjam pr-
vih brigad, ki so prihajale s po-
ročja Slovenije in Hrvatske ter
v izredno slabem vremenu, v
dežju in snegu gradile naselja,
urejale dovozna pota, nape-
ljale vodovode, elektriko itd. Ti
mladinci so z velikim poletom
opravljali svoje delo. Razumlj-
vo je, da takrat marsikdo ni
posebno verjel, da bo čez osem
mesecev skozi ta del naša do-
movina, v glavnem skozi Do-
lenjsko, stekla moderna avto-
mobilska cesta take kvalitete,
kakor je ona, zgrajena pred ne-
kaj leti, in tako lepa, kakršne v
naši državi še nimamo. Toda ta
pesimizem prvih dni je hitro
plahnel in tudi najhujši črno-
gledi so začeli verjeti v silo, ki
je bila zbrana, da bo v tako
kratkem času zgradila avto-
cesto. Moram pa iskreno poudariti,
da že 2-3 mesece nazaj nisimo
slišali, da bi bil še kak držav-
ljan, ki bi dvomil, da ne bomo
do določenega roka, in celo
prej, zaključili tega velikega
dela.

Dolenjsko ljudstvo se
dobro zaveda, kaj so
mu darovale mladinske
brigade

Gotovo ste si nabrali
tudi veliko lepih nepo-
zabnih vtisov s te akcije.
Kateri dogodek hranite v
svojem srcu kot najlepši
spomin?

Znano je, da je na gradnji av-
to ceste sodelovalo v 466 brigad-
dah 54.000 mladincev in mladink
iz vse države. Razen 35 mladink-
skih brigad, ki so se sedaj na
gradbišču, hkrati s 16 podjetji,
so vse ostale že davno ali pa
pred kratkim zapustile avto-
cesto. Skoraj sleherni mladinec
in mladinka, ki je mesec ali dva
preživel na avto cesti, je ponesel
s seboj najlepše spomine na delo
in življenje v brigadi, na kraj,
v katerem je bil, in na ljudi, ki
jih je prvič spoznal. Vse to je
razumljivo, kajti v vrstah mla-
dine je vladal izreden delovni
polet. Ta polet je bil dosežen
zlasti po zaslugi samodiscipline
vsakega mladincev in mladinke.
Brez te samodiscipline gotovo
ne bi bili dosegli vse to, kar
smo. Mladinske brigade po svo-
jem organizacijskem sestavu
niso več togo organizirane, da
bi s pomočjo komandovanja mi
mogli lažje izvršiti svoje naloge.
Zato je treba samodisciplino, ki
je odlikovala vsakega posamez-
nika, prav posebno ceniti.

Kaj nam lahko poveste
o delovnem poletu in di-
sciplini delovnih brigad
iz vrst kmečke in delav-
ske mladine? Kako je
Glavni štab v celoti oce-
nil delo in marljivost
srednješolcev in študen-
tov?

Moramo priznati, da so bri-
gade prišle na gradbišče zelo
dobro pripravljene, tako vasko,
delavske in uslužbenske, kot
srednješolske in študentske. To
je normalno, ker se je za letoš-
njo delovno akcijo prijavilo
okrog 200 tisoč mladincev in
mladink, pri gradnji avto ceste
pa jih je lahko sodelovalo le 34
tisoč.

Posebno smo veseli, da je med
temi brigadami vladala velika
enotnost tako v socialnem kot
nacionalnem pogledu. Nikoli se
ni resneje pojavilo vprašanje, iz
katero republike je kdo. — Na-
sprotno: tovarištvu in prijatelj-
stvo se je zelo hitro utrjevalo,
zato ni čudno, da že imamo pri-
mere, ko se mladina nekega
kraja povezuje z mladino iz dru-
gega kraja države.

**Naše delovno ljud-
stvo pozdravlja vse bri-
gadirje ob otvoritvi no-
vega odseka ceste Brat-
stva in enotnosti**

Mozaik najlepših vtisov

Urednik »Mladosti na avto putu«, tovariš IVAN IVANJ I odgovarja na
vprašanja uredništva Dolenjskega lista

Tovariš Ivanji, kot urednik »Mladosti
na avto putu« ste doživeli letos med mla-
dino številna lepa, nepozabna srečanja,
dogodek in vtise. Kaj je v vsem tem bilo
za vas najlepše?

Ce bi šlo za kak velik mozaik, gotovo ne
bi vprašali, kateri kamenček je najlepši,
kajti mozaik je mozaik samo kot celota. In
jaz sem to akcijo doživel predvsem kot mo-
zaik vtisov. Toda kot novinar vem, da vašim
spoštovanim bralcem ne smem ostati dolžan
odgovora in povedal vam bom v zvezi s to
akcijo zanimivo stvar, ki je nisem doživel
tudi, ampak v Beogradu, kjer sem bil te
dni zaradi tiska srečane edicije, posvečene
zgraditvi avto ceste. V beograjski tiskarni,
kjer smo delali, je prišel k meni starejši
človek z osivelimi brčicami, v beli kragji in
z »metuljkoma« pod brado. Naredil je vtis
človeka, ki ga jaz malce ironično nazivam
»gospod«. S pozornostjo vzbujajočo kretnjo mi
je ponudil roko: »Dovolite, da se predsta-
vim« in ko sem se začuden rokoval z njim
in zamrmal svoje ime, me je vprašal: »Opro-
стите, vidim, kaj delate tukaj? Gotovo imate
kake zveze z akcijo?« Potrdil sem. In on je
začel govoriti. »Imam sina, študent je. Ne
posebejo dober študent, na žalost. Z izpiti
zunaj. In — letos ga niso sprejeli v bri-
gadu, čeprav bi rad šel in sem tudi jaz to
želel. Pri nas, bodimo iskreni, marsikaj uspe-
a proteklo. Ali bi vi mogli kaj posredovati,

da bi mi sina vsaj prihodnje leto vzeli na
akcijo?«

Seveda mu nisem mogel obljubiti, rekel
sem le, naj se sin malo potruzi, da bo bolj
študiral in opravljal izpite. Toda bil sem
presenečen. Ti naši malomeščani, ki nočejo
storiti niti koraka brez nekakšnih zvez in
protekcij, sedaj celo za akcijo iščejo protek-
cijo. Protekcija pa se išče le za nekaj, kar
je dragoceno. Torej celo ti sodijo, da je ak-
cija dragocena stvar za mlade ljudi. Sicer so
pa tudi na beograjskem korzu, na »štrafti«,
kakor ji pravijo, te zadnje lepe jesenske dni
brhke srednješolske in najmlajše študentke
promenirale ne v »žakljih«, ampak v bri-
gadirskih uniformah. To je drugi podatek, kak-
šen vtis je mozaik naše akcije naredil na vse
naše državljane.

Kaj menite: katera stvar v vsej akciji
je bila najpomembnejša in najvrednejša
za zbijanje mladine v brigadah z okoli-
škimi prebivalstvom v našem okraju?

Kaj je najpomembnejše za prebivalce teh
krajev ne morem reči jaz, ki sem sam bil
skoraj devet mesecev gost lepe Dolenjske.
Za mladino, zlasti za tisto iz bolj zaostalih
krajev naše dežele, mislim, da je bilo naj-
bolj koristno to, da so videli v vaših vaseh
veliko bolj civilizirano in kulturno življenje,
kakor v odročnih vaseh v mnogih krajih na-

še države. V kolikor so se srečavali s kmeč-
kimi ljudmi, pa tudi z delavci slovenskih
gradbenih podjetij, so se lahko naučili, kako
se pametneje uporabi zasluzek, kako se vložiti
denar v prave vrednosti, kako je higiena iz-
redno važna stvar in kako veleumstvo ni
edina možnost za kulturno življenje. Da se
je spoznavanje, ki je do teh spoznanj pri-

vedlo, čim bolj razvilo, so največ pripomogle,
tako mislim, kulturne in športne prireditve.
Delavci podjetij, včasih pa tudi prebivalci
vasi, so prihajali v naselja gledat filme in
prireditve. Dolenjski festival in Festival mla-
dinskih brigad v Novem mestu sta pa bila
posebno ugodna priložnost za medsebojno
spoznavanje brigadirjev in prebivalcev. Meni-
mam, da je škoda, ker ni bilo več krajevnih
športnih srečanj med posameznimi naselji in
bližnjimi vasi.

Kot članikar poznate mnoga področja
Jugoslavije in tujino. Kaj se po vaši
sodbi, obeta Dolenjski z novo avto cesto
glede turizma?

„Ponosen sem na vse graditelje...“

(Prenos s 1. strani)

Mladina je tudi tokrat
dokazala, da je vredna ve-
likega zaupanja sociali-
stične skupnosti naših na-
rodov. Kaj meniš, upošte-
vajoč letošnje izkušnje na
avtomobilski cesti, o po-
gumnejšem sprejemanju
mladih ljudi v Zvezo ko-
munistov?

Nedvomno zasluži večje šte-
vilo mladih ljudi, da bi bili za
svoje požrtvovalno delo, iskrenost
in predanost socialističnim
načelom sprejeti v ZK Jugosla-
vije. Prav to nam je dokazala

letošnja akcija, na kateri smo
opazili željo številnih mladincev
in mladink, da bi postali
člani naše organizacije. Njih
delo, vedenje, tovarištvu in po-
litična zrelost jih je že davno
uvrstilo v vrste Zveze komuni-
stov, pa čeprav še niso bili spre-
jeti v našo organizacijo. Zato je
naloga nas komunistov, da delu
med mladino posvetimo še dosti
več pozornosti in da smeleje in
pogumneje sprejemamo v naše
vrste mlade ljudi, da jih čimbolj
vključujemo v naše družbeno in
politično delo ter da jim damo
konkretno in odgovorne naloge.

Pokrajine Dolenjska.
Spodnje Posavje in del
Hrvatske so letos gosto-
ljubno sprejeli mladino iz
vse Jugoslavije. Kaj meniš
o medsebojnem zblizeva-
nju mladine naših repu-
blik in o sodelovanju med
brigadirji in prebivalci
krajev, kjer poteka avto-
mobilska cesta?

Razen zblizevanja mladine
raznih jugoslovanskih narodno-
sti je akcija dala še posebno
obeležje dolenjskim krajem. —
Številna nova, iskrena poznan-
stva in prijateljstva, ne samo
med mladino, ampak tudi med
prebivalci, kjer poteka magi-

strala, so res združila vse ude-
ležence in prebivalce v eno ce-
loto. Razpoloženje med prebiva-
stvom in mladimi graditelji nam
to prav v zadnjih tednih še po-
sebej potrjuje. Še tisti malošte-
vilni pesimisti, ki so na pomlad
dvomili v velik uspeh dela ju-
goslovanske mladine, so v zad-
njem času morali spremeniti
svoje misli, saj so jim to iz dne-
va v dan narekovali konkretni
primeri in vidni rezultati.

In na kraju samo še
kratko vprašanje: Kaj bi
želel povedati v današnji
slavnostni številki doma-
čega lista našim bralcem,
ki z brigadirji, investitorji,
delavci in inženirji
gradbenih podjetij, z vse-
mi šoferji, preskrbovalci,
medicinskimi kadri, z za-
družniki in z mladino do-
mačega okraja vred nestr-
pno pričakujejo nedelje,
ko bo nova cesta, naša
glavna prometna žila in
naše okno v svet, izroče-
na prometu?

Na to kratko vprašanje — še
krajši odgovor: Zdaj, ko so vsa
dela končana in ko se približu-
jemo koncu vseh nalog, težav in
skrbí, bi skromno želel, kot ti-
soči drugih graditeljev, da bi
bilo 23. novembra lepo vreme in
da bomo v prijetnem razpolože-
nju slavili letošnjo največjo de-
lovno zmago v Jugoslaviji!

Pozdravljeni, dragi brigadirji!

Odhajate in za vami bo zo-
pet ostal puščoben mir. Po-
grešali vas bomo, saj smo se
navadili vaše živahnosti in
nasmehanih obrazov. Marsikaj
smo se tudi naučili od vas,
zlasti ste lahko vzgled mla-
di naših krajev v medseboj-
nem tovarištvu. Okoliškim
ljudem ste ob vsaki priložno-
sti pomagali. Lepo pa je bilo
tudi pogovarjati se z vami,
saj so bili vsi taki pogovori
obojestransko zanimivi. Spo-
min na vas bo ostal neopozab-

ljen med nami. Cesta, ki ste
jo zgradili, naj bo vez med
nami, saj jo je gradila mla-
dina vseh jugoslovanskih nara-
dov, zato je resnično cesta
»bratstva in enotnosti«.

Srečno, prav vsem gradite-
ljem avto ceste, še posebej pa
brigadam v juliju, s katerimi
smo skupno 4. julija prazno-
vali dan borca na Bajnovi in
22. julija v naselju »Boris Ki-
drič«. Lepo je bilo z vami in
se bomo teh srečanj spominjali
vsako leto ob praznovanju teh
dveh praznikov.

Še posebne pozdrave briga-
dam, ki so še ostale na trasi,
da zaključijo zadnja dela in
vztrajajo kljub neugodnemu
jesenskem vremenu, ki terja
od njih še posebne napore.
Iskreno čestitamo in želimo
mnogo sreče tovarišu I. Var-
gu in njegovi izvoljenki, ki
odhaja z njim v druge kraje.
Naj jima bo prihodnost svet-
la in lepa. Naj se spominjata,
da je njima to srečo prinesla
graditev avto ceste. Tovariš
Varga naj se še večkrat povr-
ne s svojo izvoljenko v njen
rodni kraj.

Pozdravljeni, brigadirji in
srečno!

Organizacija Zveze borcev
NOV — Otočec ob Krki

Že postavljajo nova mladinska naselja

Pri nas otvarjamo novo avto-
mobilsko cesto, med Paratincem
in Nišom pa že vneto potekajo
pripravljalna dela za graditev
v prihodnjem letu. Pripravljenih
je že 5 mladinskih naselij. Kjer
pa bo delalo veliko število mla-
dincev, bodo zgradili še 12 nase-
lji, tako da bo na vsakih 4 do
5 km po eno. Porazdeljujejo že
tudi gradivo oz. gradbene pripo-
močke z delovišč avtomobilske
ceste Zagreb — Ljubljana.

**Jugoslovanska mla-
dina je darovala socia-
listični domovini nov
objekt svoje prizadev-
nosti**

Glavni urednik kairskega lista
»Al tahir« (Osvobođenje) na
Otočcu (na levi)

Upam, da bo ta objekt končan
letos. Na tej delovni akciji je
sodelovalo tudi nekaj mladih de-
let iz Italije.

Pred štiri leti leti so poplave za-
jele mesto Keni in nad 15.000
mladincev je odšlo na to področje
je pomagal reševati in pospra-
vlat ruševine. Dela so potekala
pod nadzorstvom ministra pro-
svete Kemal en Din Huseina.

Sedaj pretresajo možnosti za
organiziranje delovnih bataljo-
nov, ki bi pomagali graditi jez v
Asutu. Prepričan sem, da se bo
mladina lotila tega velikega de-
la in ga uspešno opravila.

Ol.

reč, da splošne kulturne in politične proble-
me spremljajo brigadirji v dnevnem tisku
v svojem časopisu pa hočejo brati pred-
vsem o sebi, potem pa še kaj zabavnega
Tako smo v filmski in kulturni rubriki pisali
zlasti o dogodkih iz obeh področij na sami
akciji. Mimo tega smo si prizadevali, da čas-
opis ustreza težnjam sodobne mladine tako
z modernim metiranjem, kot z velikimi sli-
kami. Prihodnje leto bo »Mladost na avto-
putu« naprej izhajala, seveda bo imela svoj
sedež v Srbiji, verjetno v Aleksincu.

Tovariš urednik, kaj bi hoteli na kon-
cu intervjuja povedati bralcem »Dolen-
jskega lista«?

Vsem bralcem vašega lista, tako tistim
mlajšim, ki bodo prihodnje leto kot briga-
dirji prišli na avto cesto v Srbijo in Makedo-
nijo, kot ostalim državljanom, ki bodo
dograjeno cesto uporabljali kot možnost, da
laže in lepše prepotujejo vso svojo — našo
skupno — deželo, vse do grške meje, vsem
želim, da se bodo povsod tako dobro počutili,
kakor smo se mi počutili med njimi. Želim
jim, da bodo videli, kako bogata naravnih
lepot, preteklosti in karakternih potez svojih
prebivalcev je naša Jugoslavija. Želim jim,
da spoznajo vso, od Bleda do Ohrida, od
Jesene do Djevdjelije, od Triglava do Pe-
ristera, in da odpadejo med našimi narodi
tudi poslednje meje in utrdbe, ki nas včasih
še motijo kot posledica preteklosti, da odpa-
dejo in izginejo, na hvalo temu, ker smo se
bratovsko spoznali. In upam, da bo avto cesta
»Bratstva in enotnosti« k temu veliko pri-
pomogla.

„Mladina je dala vse od sebe“

Direktor Investicijske grupe LRS za zgraditev ceste Ljubljana—Zagreb, tovariš ing. CIRIL MRAVLJA, nam je o letošnji največji mladinski delovni akciji v državi povedal tole:

Tovariš direktor, pred kratkim ste v izjavi, dani za Radio Ljubljana in Beograd, med drugim izjavili, da je splošno višje političnega čela z mladinskimi delovnimi brigadami zadovoljivo. Ker smo tudi v Dolenjskem listu objavili vaše oceno, vas prosimo ob zaključku del na letošnjem odseku avtoceste, da bi zadal v celoti povedali svoje mnenje o uspehu tega dela.

Odgovoriti na to vprašanje v resnici ni težko. Že mesec dni je minulo od tedaj, ko je možno uporabljati avto cesto za promet v vsej njeni dolžini.

Da pa je mladina, kvalificirani delavci in strokovnjaki uspešno v izredno kratkem času komaj 8 mesecev zgradili 79 km avto ceste, pri tem pa izkopati 1,5 milj. m³ zemlje in skale, ugraditi 260.000 m³ betonskega in 68.000 ton asfaltnega vozila ter 250 propustov, mostov, nadvozdov in podvozdov, je pripisati izredno visoki delovni moralni in zavesti vseh sodelujočih, posebno pa požrtvovalnosti in politični zrelosti mladine, ki je v lepem in slabem vremenu z enakim zagonom poprijela za delo.

Dovršena so vsa glavna gradbena dela, tako da se bo promet neovirano razvijal, le nekatera manjša dopolnjevalna dela in manjša popravila, dela odvodnjavanja, ureditev poljskih poti, zasaditev brežin in podobno, se bodo morala dovršiti šele pomladi, ko bo za to primerno vreme. To so dovršitvena dela, ki so pri gradnji cest normalna in se izvršujejo še nekaj časa po izročitvi ceste v promet.

Kaj sodite o sodelovanju gradbenih podjetij in mladinskih delovnih brigad? Ali ste bili kot strokovnjaki in odgovorni vodja Investicijske skupine lahko vedno zadovoljni s storilnostjo mladine v brigadah?

Sodelovanje mladine in gradbenih podjetij je bilo vseskozi korektno. Mladina je že po svoji notranji organizaciji, ki je zahtevala dnevno evidenco napravljenega dela in razpored dela za naslednji dan, vršila močan moralni pritisk, da je tehnični kader pravočasno razporedil delo in poskrbel za potrebna sredstva, da se je moglo delo razvijati po programu. S tem pa je bil dosežen tudi do-

ber učinek dela. V kolikor je prišlo med mladino in posamezniki od tehničnega kadra do manjših sporov, so bili ti v osnovi pozitivni, saj so bili v vseh primerih le odraz različnih gledanj na doseganje storilnosti ali pa za odstranitev dnevnih napak, ki se nujno pojavljajo pri tako ogromnem delu.

Z nepozabnega obiska: avgusta je maršal Tito obiskal graditelje avto ceste in se z njimi ob tej priložnosti tudi fotografiral. Na sliki: predsednik Tito in direktor Investicijske grupe ing. Ciril Mravlja v družbi ostalih članov GS MDB

V celoti gledano lahko rečem, da je mladina dala od sebe vse, kar se je od nje zahtevalo, da je bilo v posameznih primerih potrebno v interesu zdravja mladincev celo zavirati prevelik polet in da so nekateri brigade dalec presegale normo ne-kvalificiranega sezonskega delavca.

Kljub tej pozitivni oceni sodelovanja podjetij z mladino oz. storilnosti mladinskih delovnih brigad, pa so bile nekatere pomanjkljivosti pri obratovanju vrednosti mladinskega dela, ki so povzročile nekatere ukrepe, ki jih bo treba pri nadaljevanju gradnje ceste »Bratstva-enotnosti« upoštevati. Biti vedno zadovoljen pri taki gradnji je skoraj nemogoče. Lahko pa izjavim, da je bilo največje zadovoljstvo mojih sodelavcev in moje v tem, da je bila ves čas akcija tesna povezava in razumevanje med mladino, podjetji in investitorjem, kar je bilo pogoj za pravočasen zaključek akcije. Menim, da je to ena od največjih odlik letošnje akcije!

Katera srečanja so vam, tovariš direktor, v življenju in stikih z mladino na avto cesti ostala v najlepšem spominu?

Prav gotovo je bilo moje najlepše doživetje na letošnji akciji pogled na neposredno navdušenje, smeh in solze ganjenosti naše mladine, ko jo je obiskal tovariš Tito.

Kako ste bili zadovoljni s sodelovanjem, ki so ga podjetjem in brigadam pripravili domačini ob trasi?

Vida Krevs, frizerka: — Zdalj imamo več prometa. Ciril Bukovec, predsednik občine: — Cesta je velika pridobitev za nas in za našo občino. Ljudje in kmetijske zadruge bodo zdaj marsikaj prodali. Postali bomo skoraj predmestje Ljubljane. Dolenjska bo imela boljše budo s svetom. Vozni časi se bodo skrajšali. S priključkom pri Trebnjem bo tudi Miren-ska dolina povezana s svetom.

Nova magistrala je zgrajena s pesmijo

Izredno prijazen sprejem, ki so ga doživeli pri Dolenjskih mladi in starejši graditelji, je nam vsem vtisnil najlepše spomine na Dolenjsko in njene ljudi.

Ne vem, kako bi izrazil svoje veliko zadovoljstvo, da ves čas akcije kljub ogromnemu številu graditeljev iz raznih krajev države in pri vsej naglici, s katero se je odvijalo naše delo, nismo imeli nobenih resnih sporov, incidentov ali drugih nevesočnosti.

Ali veste, da je bilo pri odkopu zemlje oz. posestev prizadetih okoli 2000 posestnikov in da nismo imeli do sedaj nobenih prislilnih razlastitev ali tožb? Vsega tega ni bilo prav gotovo zaradi velikega razumevanja domačinov in predstavnikov oblasti.

Letošnji odnosi med graditelji, domačini, političnimi in oblastnimi činitelji na tej akciji naj služijo kot primer sodelovanja pri vseh večjih političnih ali gospodarskih akcijah naše republike.

Zdalj, ko so naporu investitorjev, podjetij in mladinskih brigad kronani s predčasno izgotovitvijo nove ceste in je vsa Dolenjska ob letošnjem dnevu republike vzradoščena kot menda še nobeno leto po končani vojni, vas kot nekdanjega pažnjana vprašam še tole: kako ste se po tolikih letih mirnega ustvarjanja in dela slet srečali s partizansko Dolenjsko, tokrat kot odgovorni voditelj največjega letošnjega gradbišča v vseli republiki? Hvaležnost ljudstva za veliko delo, ki ste ga opravili vi, gradbena podjetja, njihovi delavci.

tehniški in inženirski ter 54.000 mladincev in mladink vseh naših narodov. Bo ostala v naših srcih za vedno. Ali nam hočete zaupati svojo osebno veselje in zadovoljstvo ob tej veliki pridobitvi in delovni zmagi?

Precej daleč nazaj ste posegli z vašim vprašanjem. Res je, da sem zelo zadovoljen, da sem pomagal graditi avto cesto od njenega začetka do dovršitve. Tako velikih cestnih gradenj verjetno ne bo kmalu v naši republiki. No, pa ni samo to. Čeprav se zavedam, da so potrebne modernizacije še mnoge važne ceste v Sloveniji, pa sem nad vse zadovoljen, da gre ta cesta prav po krajih, na katere nas partizane večje spomini na najtežje, pa tudi najčistnejše čase naše domovine. Posebno me veseli, ker bo avto cesta pripomogla k hitrejšemu splošnemu dvigu Dolenjske, pa tudi nepozabne partizanske Bele krajine.

Nova cesta – nov turizem

Ivan Kolenc, predsednik občinskega ljudskega odbora Brežice pravi o novi cesti takele:

»Avto cesta je smernik našega bodočega razvoja in je zato za našo občino posebno koristna.

Njen pomen ni le v tem, ker je prometna žila, ki vodi skozi vso državo. Za našo občino je pomembno predvsem to, da gre skozi osrčje turističnega

področja, ki ga nameravamo razviti. Potrebujemo bomo sredstva in spodbude občanov, da bi razvili turistična središča v Catežu, Cateških Toplicah in Mokricah. Turistično središče nam bo odtehtalo tovarno.

Posebno pomembni bodo turistični objekti v okolici Cateških Toplic. Sodoben turist ima prevozno sredstvo in želi v enem dnevu videti čim več. Zato bomo morali v Cateških Toplicah razviti privlačno središče, ki bo sposobno obdržati potnika več dni. Toplice turisti ne obiskujejo le za en dan. Z uporabo naravno vroče vode bomo uredili centralno kurjavo, tako da bodo Cateške Toplice dostopne poleti in pozimi.

To je le del načrta. Ker je Zagreb zelo blizu, nameravamo v dolini Krke razviti turistično področje. Zagrebški časopisi veliko pišejo o naši Krki in že doslej so prihajali Zagrebčani k nam v velikem številu. Avto cesta nam resnično odpira vrata v svet.

Cesta je pomembna tudi za našo trgovino. Brežice so znano trgovsko središče. V bodoče bodo imeli naši trgovci ugodnejše možnosti kupovanja v Zagrebu, kjer je velika izbira blaga. Moralni bodo pa paziti, da bodo potrošniku res nudili kar potrebuje.

Naj omenim še naše lokalne ceste, ki jih je blizu 250 kilometrov. Avto cesta nam tudi tu pomaga. Predvsem bomo lokalne ceste lažje vzdrževali, ker bo promet na njih zdaj mnogo manjši. Skušali jih bomo kar največ spojit z avto cesto, nekaj teh, ki so že pripojene, pa že asfaltiramo.

Ne smem pozabiti mladine, brigadirjev, ki so cesto zgradili. Avto cesta nam tudi tu pomaga. Predvsem bomo lokalne ceste lažje vzdrževali, ker bo promet na njih zdaj mnogo manjši. Skušali jih bomo kar največ spojit z avto cesto, nekaj teh, ki so že pripojene, pa že asfaltiramo.

In še: mladina je s tem, da je cesto zgradila v dogovorjenem času, dosegla popoln uspeh in zaupanje za bodoče akcije!

»Pošta, prosim 88!«

JULE KOBE je bil ves čas gradnje avto ceste član štaba za preskrbo brigad. Naloga štaba je bila težavna in hkrati zelo odgovorna. V njegovem delu je razen 4 članov sodelovala še vrsta ljudi: šoferji, mesarji, peki, trgovci in razni ostali delavci. Prisluhnimo, kaj nam bo povedal tovariš Kobe.

»Preskrba brigad je bila težka naloga. S strahom smo jo prevzeli. Prve dni nismo vedeli, koliko brigadirjev bo in nismo imeli nobene predstave, koliko hrane bomo potrebovali. No, potrebne številke smo kmalu zvedeli. Prišlo

Delo v štabu smo si razdelili tako, da je vsak odgovarjal za eno skupino živit. Eden za mleko in mlečne izdelke, eden za meso in mesne izdelke, eden za špecerijsko blago in eden za sadje in zelenjavo. Najtežje je bilo v začetku. Brigade so prihajale. Dovoze potj do naselij so bile slabe. Zaradi majhnih potreb po hrani so bila vozila večinoma neizkoriščena. Telefoni so brneli. Vem, da je telefonistkam na pošti delala številka 88 največ preglavic. Brigade so prihajale in odhajale. Naše to je prišla »špica«. Delali smo dan in noč. Največ blaga smo dobivali iz zagrebškega in goriskega področja. Kupovali smo tudi pri nas, toda te količine so bile premajhne.

Biserka

Mnogi brigadirji in brigadirke iz naselja Prilipe se je gotovo še spominjajo. Zdalj živijo vsak na svojem domu, daleč od vasi Prilipe, kjer so preživljali srečne dni. V vasi je živel mlado dekle. Prvi dan, ko so prišli, so se spoprijateljili. Biserka ni njeno pravo ime, tako so jo klicali brigadirji. Danes jo vsa vsa kliče tako. Težko so se posloviili od nje, ko so odhajali. Tudi marsikatera solza je stekla. Prihodnje leto nadaljuje mladina cesto proti Djevdjelju. Morda bo marsikateri od teh, ki je bil letos v Prilipah, takrat z veseljem spoznal med mladimi graditelji neke v gradbišču v Srbiji ali Makedoniji tudi Biserko in ji prisrčno stisnil roko.

Brigadirjem in brigadirkam pozdrav in zahvala!

Cesta in gospodarstvo

Niko Pavlič, načelnik tajništva občinskega sveta za gospodarstvo v Novem mestu:

— Avto cesta bo v našem gospodarstvu veliko pripomogla za hitrejši in cenejši izmenjav blaga. V veliko korist nam bo tudi pri odkopu in transportu kmetijskih tržnih presežkov. Zaradi nje se bo lahko povečal tovarni in osebni cestni promet. Avtobusni promet na

cesti Ljubljana—Zagreb bo skrajšal čas vožnje. Cesta bo pomembna tudi za turistično področja, saj je znano, da so Zagrebčani zelo navezani na naše kraje. Veliko več bo k nam tujih inozemskih turistov in izletnikov. Pomembna bo tudi za osebnih sobotni in nedeljski turizem, saj do zdaj turisti zaradi slabih cest niso mogli priti daleč.

Kljub težavam smo se marsikdaj nasmehali. Cigarete so bile posebno vprašanje. Dobili so jih le kadilci. Klical sem naselje Gmajna. »Koliko imate kadilcev?« — »680!« je bil kratek odgovor. »Kako, saj vas je vseh skupaj le 480!« sem vprašal. In odgovor? Nerazložno mrmranje... V nekem naselju so pozabili naročiti kruh za brigado, ki je prišla. Ob 12. uri telefonsko sporočilo: »Manjka nam 60 kilogramov kruha, dostavite takoj«. Vsi avtomobili so bili na poti. Pri Ferliču smo ustavili 6-tonski kamion s prikolico, prepridali šoferja, da je zapeljal pred pekarijo, naložili na vrh visoko naloženega avtomobila dve gajbi kruha in tako rešili težavno vprašanje. V neko naselje smo poslali veliko volovsko stegno. Nekdo je rekel: to je konjsko meso. Telefon, žolčni pogovori, prepričevanje, komisija in končno so spoznali zmotu...

Ponoči so naši kamioni razvažali blago. Kruh, mleko, meso in še vrsto ostalih živit. Predvsem smo pazili na kakovost blaga. Vse reklamacije smo reševali sporazumno s predstavniki naselja, z dobaviteljem in investitorjem.

Brigade so odšle. Nahranili smo 54.000 mladih ljudi in tako opravili svojo nalogo. Štaba za preskrbo ni več, ostala pa je avto cesta!

Zadnji obiski

Kmetje in kmetice, mladi in stari, hodijo gledat naselja, ki jih delavci rušijo. Njihovi pogledi so otožni. »Nikdar več ne bo tu naselja ne pesmi brigad, pa vršica in smeha in vsega, česar smo se tako privadili!« Tako govorijo drug drugemu. Otožno stiskajo roke delavcem, ki razstavlja barake in se po-

Ljubezen na daljavo

Marijo K., uslužbenko, smo dobili prav na njen dvajseti rojstni dan. Verjetno je zato odgovorila kar v verzih: »Vesela sem, da so ceste zgradiili in da se bomo po njej vozili. Kmalu me bo fant obiskal, kar po cesti bo pripiskal«.

Mi jo bomo lahko samo gledali, za avtomobiliste pa bo to zelo dobra stvar.

Martin Podboj, šef železniške postaje:

— Dela so šla hitro od rok. Vsi smo se razumeli med seboj: mladinci, delavci, strokovnjaki in železničarji.

Za konkurenco med železnico in med avtoprevozniki podjetji pa je dejal: — Železnica ima dovolj prevozov. S tem se bo stanje prometa samo izboljšalo, kar bo v korist vseh državi.

Jože Novak, kmet:

— Dobra cesta je bila Dolenjski zelo potrebna. Tudi železnica ni toliko važna kot cesta. Razvila se bosta turizem in trgovina. Prej je bil na cesti

slavljajo od njih. Ko jim pogled uide v dolino, kjer se nekaj sto metrov oddaljen beli trak nove avto ceste, pa jim zaiskrta v očeh veselje in ponos.

Šola za mladino

Ivan Brumat, direktor Zavoda za statistiko, nam je o novi cesti dejal: — Mladina se je na njej vzgajala, spoznavala in izmenjavala misli. Naučili so se voziti traktorje, motorje, avtomobile, fotografirati in drugo. Upam, da so ohranili Dolenjsko in avto cesto v lepem spominu. Naš zavod bo zdaj hitreje dobival iz občin podatke. Glavni promet ne bo šel več skozi Novo mesto, zato bo tudi število prometnih nesreč manjše.

Dela so končana. Zgrajeno je 80 km avto ceste — naše ceste. Gradila jo je mladina iz vseh krajev naše države, gradili so jo delavci raznih podjetij — gradili so jo zadovoljni ljudje.

Po svetu je veliko cest: boljnih, slabših in verjetno tudi podobnih. Toda naša cesta se po nečem le razlikuje od njih: delana je z ljubeznijo, mladinskimi poletom, prostovoljno. Druge ceste so delali delavci za denar, za vsakdanji kruh, za življenjski obstoj. Morda so kleli tisto delo, morda nizke plače, morda delodajalce. Naša cesta je zgradila mladina, lahko bi rekli, kar mimogrede, kot za zabavo, kot nekaj kar ni nič posebnega. Pa je bilo.

Mladina se je prijavljala v brigade z veseljem. Nekateri so bili razočarani, ker so bili odklonjeni iz zdravstvenih razlogov ali zato, ker je bilo že preveč prijavljenih.

Cesto niso gradile samo naše brigade, ampak tudi inozemske. Ob tej cesti se je spoznavala in vzljubila mladina raznih narodov. Marsikateremu brigadirju in brigadirki je bilo težko pri sru, ko je moral domov, da je odstopil mesto drugemu brigadirju, drugi brigadi, drugo izmenil.

Kaj dela mladina v drugih državah? Veliko je mladine, ki ne ve kaj početi, ker nima pravega vodstva. V časopisih drugih držav lahko beremo, da njihova mladina, ki je brez prave vzgoje, ustanavlja razne tolpe, strahuje ljudi, krade in celo ubija. Zalostna pot.

Naša mladina ve kaj je delo. Zna zgrabiti za kramp in lopato, a v šoli t di za knjigo. Precej važnih objektov je zgradila prav mladina in vemo, da lahko pričakujemo od nje še več.

Dolgo smo si želeli dobre ceste. Zdalj jo imamo. Pred nekaj meseci smo zvedeli, da jo bodo začeli graditi, danes je že gotova. Prisluhnimo zdaj, kaj pravijo naši ljudje o naši cesti, o brigadirjih in o sebi v zvezi z avto cesto.

Profesor Karel Maren, ravnatelj Srednje ekonomske in Administrativne šole:

Dolgčas je brez njih...

MARIJA ZALOKAR, PRI-LIPE PRI BREŽICAH, je glavnena pripovedovalca, ko smo jo pred dnevi obiskali:

»Za brigadirji mi je strašno dolgčas. Tako lepo je bilo, ko so bili tu! Vse je bilo razsvetljeno ponoči! Veselja in vrisa je bilo vsak dan dovolj, zdaj pa je kar preveč tiho. Hotela bi, da bi bili vedno tukaj. Lepe gredice so imeli v naselju in celo »Blejsko jezero«, narejeno čisto tako, kot je v resnici. Pa so šli po hribu in peli. Kako lepo je bilo. Dobili smo lepo novo cesto do vasi in tudi vodovod, njih pa le ni«.

Naša

— Tudi naši dijaki so delali avto cesto. Nekateri so sodelovali tudi lani pri gradnji vodovoda v Mačkovecu in tudi drugje.

— Kako vpliva fizično delo na vzgojo mladine?

— Na vsak način pozitivno. Tako se nauči mladina ceniti delo in razumeti fizičnega delavca.

— Kakšne koristi nam bo prinesla avto cesta?

— Razumljivo je, da bo cesta Dolenjski zelo koristna. Povedati vam moram, da je imel naš internat v Smihelu od nje že veliko korist. V njem je bila nekaj časa brigadirska bolnišnica. Dom so popravili tako lepo, da ne bi bil nikoli tako urejen, če ne bi bilo avto ceste. Pustili so nam tudi pralni in centrifugalni stroj, dva boljerja ter ostali inventar. Tudi v bližini ostalih šol ob avto cesti so brigadirji zgradili fizikalna igrišča, ki bodo ostala šolam.

Janez Dolmovič, upravnik Servisne postaje podjetja Moto montaža v Novem mestu (star je 54 let in ima že 32 let službe v avtomobilski stroki):

— Na naših slabih cestah so vozila zelo trpela. Zdalj bo njihova življenjska doba daljša. Naše ozke lokalne ceste so bile do zdaj preobremenjene, zato je bilo na njih veliko nesreč. Naša delavnica bo imela zdaj manj dela. Mopedisti in motoristi se bodo počutili na starih cestah bolj sproščeni. Pri hišah ob lokalnih cestah bodo zdaj lahko uspevali vrtovi, kar je bilo do sedaj, zaradi velikega prahu, nemogoče.

Srečal sem tudi starejšega znanca, ki ne želi, da bi bilo njegovo ime objavljeno.

Vso srečo!

Cesta in naše ljudstvo sta že od pomnjenja v »intimnih« stikih. To nam lepo pričajo stare ljudske pesmi, ki toliko pojo o »belih cestah« in »kranjskih«, o »dolgi« in »cesarskih« cestah. Seveda, saj so »ste že od nekdaj spajale kraje in »peljale v tuja mesta«. Zato so se tudi po tej, tradicionalni plati dolenski ljudje toliko zanimali in se zanimajo za novo avtomobilsko cesto. Kajti razen svoje žahtne vloge »ceste bratstva in enotnosti« je to za naše kraje prava »žila utripalnice«, naša najlepša in najhitrejša pot v sosednje pokrajine in republike, pa tudi v tuje dežele in mesta. Je to prva velika modernizacija Dolenske v prometu in turizmu.

In mladost, ki jo je zgradila? To je bila pojoča, razcvetela mladost novega časa, nove miselnosti in poleta. »Raspjevana« mladost, da uporabim prelep, neprevlekljiv pridevnik sosedov Hrvatov. Mladina jo je gradila in zgradila s pesmijo rok in src, zato je ta cesta njena (in naša) najlepša pesem. Toda mladina ni le kopala, vozila zemljo, delala nasipe, koristnost njene graditve je daleč presežila okvir samega dela. Saj smo brali: ta pa ta mladinec do odhoda v brigado se ni bil videl vlaka, traktorja, radijskega sprejemnika, in še marsikaj ne. Danes pa vozi traktor in »Javo«, zna telefonirati, ve, kaj je televizija, spozna je vrednost zanosnega kolektivnega dela, videl, kako žive ljudje drugod.

Ni treba poudarjati, kaj bo tak mlad, na gradnji avtomobilske ceste, v »raspjevanem« kolektivni mladosti prevzgojen in vzgojen človek pomenil za svojo vas in njen okoliš kje v odročnih krajih, kjer življenje še medli v zamočvirjenih, patriarhalnih zanoslostih. Ta nova »cesta« »ugledna« bo gotovo za marsikatero mladino pomenila tudi pot v naprednejše življenje in pojmovanje in mu bo prav zato ostala v dobrem spominu, kakor je bilo »dolenjskim ljudem« ljubo in koristno to srečanje s pojočo mladostjo iz vseh krajev naše velike skupne dežele in domovine.

Novi magistrali pa ob otvoritvi vso srečo, brez nesreč!

SEVERIN SALI, književnik

Z novo cesto — nova doba

Profesor Ivan Kasesnik, član turistične podzveze za Dolenjsko, je na vprašanje, kakšen vpliv bo imela nova cesta na razvoj turizma na Dolenjskem, odgovoril:

»Z avto cesto se bo začela v jugovzhodnem delu Slovenije nova doba. Dolenjska je bila v predzgodovini ena najbolj naseljenih slovenskih dežel, vendar ni imela dobrih komunikacij pa tudi v ostalih pogledih je bila zaostala. Ta cesta bo prava preokretnica za naše gospodarstvo, industrijo in turizem. Tisti časi, ko so videli ljudje v alpskem svetu glavno turistično privlačnost, so za nami. Današnji ljudje si želijo majhnih, lepih primernih kočnikov, ki jih ima Dolenjska dovolj. V perspektivnem načrtu

je izgradnja ceste Novo mesto — Karlovac-Bosna in Hercegovina—Srbija. Le človek, ki ima daljši in globlji pogled v naš gospodarski razvoj, lahko v celoti razume, kaj pomeni ta cesta.«

Ne bomo jih pozabili ...

JOŽE JANKOVIČ, TESAR IZ CATEŽA, PRAVI TAKOLE: »Mi starejši nismo verjeli, da bo avtomobilska cesta tako hitro zgrajena. Je pa le gotova, tako kot so rekli: v 8 mesecih. To nam je zelo po volji. Zakaj? Ker je veliko ljudi, ki tudi veliko misli in zato je delo uspešno.

Soferjem, ki so vozili za cesto, moramo dati vse priznanje glede odnosov z našo vasjo. Navzlic predpisom so kar naprej v kabinah vozili vsak po tri ali štiri otroke, da bi jih razveselili. Saj veste, kmečki otrok se malokdaj vozi v avtomobilu. In nobene nesreče ni bilo na našem koncu! Brigadirji so delali tako hitro, da smo se čudili. Taka vročina, kot je bila letos, in delo, ki so ga opravili! Novoseljske brigade in vseh ostalih brigadirjev ne bomo nikoli pozabili!«

»Po stari cesti bomo vozili mila«

Sander Bortas iz Prilip je med hišam ustavil voz in nam povedal:

»S cesto smo zadovoljni, samo vozili se ne bomo po njej. Se bodo pa drugi člani naše družine. Veste, imamo tudi take, ki imajo že avtomobile! Kaj hočemo, ne moremo biti vsi na gruntu. Za nas bo pa stara cesta bolj prosta, sedaj smo se že kar bolj vozili po njej.

Dolgačas nam bo zdaj, ko so brigadirji odšli. Vsi ljudje so govorili, da ne bo do 29. novembra cesta gotova. Pa so jo naenkrat dogradili. Zdaj jo vidimo.«

Fant — vespa — cesta

P. N., uslužbenka Okrajne uprave za gozdarstvo, stara 22 let, nam je dala o cesti najkrajšo izjavo: — Skoda, da nimam fanta z vespo, da bi večkrat premerila to lepo cesto.

cesta

- Kaj praviš za avto cesto?
- Hitro je bila zgrajena.
- Imas avto?
- Ne, pač pa imam avtostop.
- Potem pa je priznal:
- Imam ga, čisto majhnega, ki ne gre na bencin, ampak na navijanje.
- Anica Irt, natakarka:
- Pri otvoritvi bo veliko ljudi, zato bomo imeli dosti dela. Sicer sem pa vesela, ker se bom vozila po novi cesti.
- Imate motor?
- Ne, pač pa ga ima ...
- Do konca ni povedala.

Vinko Smrekar, šef prometne pisarne podjetja »Gorjanci«:

— Avto cesta je za promet idealna stvar. Vozni časi se bodo skrajšali za polovico. Gume bodo trajale dalj časa. Avtobus vozi zdaj do Ljubljane dve uri, po novi cesti pa bo vozil eno uro in pet ali deset minut. Na žalost bomo morali voziti proti Zagrebu še vedno po stari cesti, ker smo lokalno podjetje.

Emica Zajber, dijakinja I. letnika učiteljskega:

— Po novi cesti sem se že enkrat peljala nekaj kilometrov. Sio je zelo hitro. Šli smo tudi obiskat brigadirje pri Karteljevem. Imeli smo kulturno prireditev zanje, potem pa smo plesali kar na travi.

Slavka, šefka, Ljubica in Milena, dijakinje učiteljskega pa tudi bivše brigadirke novomeške mladinske brigade »Jože Slak-Silvo«, so povedale:

— Cesta nas bo povezala z ostalimi kraji.

— Taki promet se bo razvil.

— Na cesti smo se spoznavali z mladino iz drugih krajev in republik.

— Koristna je za naše gospodarstvo.

Rudi Pintar, predsednik Gostinske zbornice za okraj Novo mesto:

— Cesta bo imela velik vpliv na dolenski turizem in gostinstvo. Turisti, ki so se dozdaj naših krajev zaradi slabih cest izogibali, bodo prišli k nam. Gostinci se zavedamo, da bomo morali naša gostišča izboljšati in ustanoviti nova. Ze v prihodnjem letu bo urejen Otočec — »Bled« Dolenske. Razširili bomo zdravilišče v Smarjeških toplicah in dogradili športni bazen v Dolenskih toplicah.

Franc Kiren, delavec s Pangrč grma pri Dolžu:

— Kdaj pa kdaj se bomo peljali po njej. Mislim, da bo boljša kot stara. Enkrat sem se že peljal 6 km daleč. Imam 250 kubičnega »konjčka«.

Cveto Lindič, mlilničnik:

— Zadovoljni smo lahko z mladino, ki je novo cesto v tako kratkem času zgradila. To je prva dobra cesta v Sloveniji. Najlepsi del je od Karteljevega do Mačkova. Človek kar občuduje, ko vidi tako lepo cesto, da nima motorja, ampak samo kolo — razen tega pa zelo dobro pozna cestno prometne predpise.

Jožica Hacin, trgovska pomočnica:

— Blagor tistim, ki imajo denar in se bodo vozili, mi bomo pa še kar peš hodili! Na račun avto ceste smo v trgovini veliko prodali.

Tone Starc, dijak IV. razreda gimnazije (bivša osma), učenec z avto ceste:

— Cesta je dobro narejena. Pri ocenjevanju brigad so upoštevali najprej kvaliteto opravljenega dela in šele nato količinsko preokračenje norme. Iz Ljubljane v Zagreb se bomo vozili le poldrugo uro. Mladina bo laže potovala z avtostopom, predvsem z inozemci, ker so naši soferji še premalo dojemljivi za take stvari.

August Vrščaj, avtočičar:

— Ne vem, če bom imel zaradi ceste več ali manj dela. Priporočil bi, da bi šli nanjo lahko tudi z mopedi.

»... Sedaj vam dajemo kot nalogo, da zgradite mladinsko cesto bratstva in enotnosti od Ljubljane do Djevdjelije.

Mladinska cesta od Ljubljane do Zagreba naj bi bila dogotovljena do 29. novembra letos. In v aprilu je treba začeti z delom. Dali vam bomo vsa tehnična sredstva, ki so vam potrebna zato, tako da bo sedaj lažje in bolje kakor je bilo pri prejšnjih velikih delovnih akcijah, ko ste morali imeti več krampov. Dali bomo tudi kamione in vse drugo, kar bo potrebno, da bi mogli zares dobro izpolniti svojo nalogo ...«

Vihar navdušenja je 27. januarja letos zajel delegate VI. kongresa Ljudske mladine Jugoslavije v Beogradu, ko so slišali gornje besede predsednika republike tovariša Tita. Po dolgih letih odmora spet zvezna mladinska delovna akcija!

In so prišli. Prvi že marca, ko je bilo na Dolenjskem še vse v snegu, dežju, burji in blatu. Gornja slika vam pove dovolj. Travniki in polja prekriti s snegom, a vseeno je bilo treba postaviti prve barake, prva naselja, kopati jake za vodo, postavljati drogove za električno napeljava, urediti ambulante, kuhinje, jedilnice in še marsikaj. Zgodilo se je, da so bili taborni ognji edina možnost, da so se brigadirji ob njih ogreli. Primerilo se je, da je brigada vso noč plesala krog ognjev, pa ne zaradi zabave, temveč zaradi mraza, saj so se le tako lahko ogreli. Brigade so vzdržale.

Le majhno število tistih, ki se v marcu in aprilu niso mogli ogreti, je doživelo tudi poletno vročino, ko je sonce pripekalo tako močno, da so bili na trasi »vodonosci« najprijetnejša pojava. Tudi zdaj mladi niso klonili. 466 mladinskih brigad je skupaj z delavci in inženirji gradbenih podjetij ter investitorjev zmagalo.

Teden dni pred postavljenim rokom bo mladina naših narodov izročila svoji domovini 80 km moderne, velike ceste ob 15. obletnici zgodovinske ustanovitve FLRJ.

Zdaj še lokalne ceste!

Anton Setine iz Jesenic na Dolenjskem je odbornik Oblo Brežice. O novi cesti pravi takole. »Avto cesta je za nas velika pridobitev. Vsek se čudi, kako hitro je bila narejena. Naša bodočnost je v ureditvi lokalnih cest, ki jih bomo morali čimprej bolje urediti in popraviti. Vsi občudujemo brigadirje, s kakšnim navdušenjem so delali in kako hitro so novo cesto dogradili!«

„Tito je bil dvakrat pri nas!“

FRANC AVŠIČ IZ CATEŽA

je povedal te dni:

»V začetku, ko so gradnjo pripravljali, je katerega od nas malo prišlo ali z zemljo, po kateri je šla cesta, ali z zemljo, kjer je bilo mladinsko naselje. Saj ne rečem, smo pač malo gođrnjali. Zdaj smo pa tako zadovoljni, da se ne da povedati. Gradnja je začela tako na hitro, da smo kar na-

enkrat zastihali »hura« brigad. Presenečeni smo bili posebno zato, ker so prej govorili, da ne vedo, kdaj bodo cesto nadaljevali.

Ponosni in veseli smo bili, ko nas je tovariš Tito letos poleti v enem dnevu kar dvakrat obiskal.

Jaz sem še posebno srečen in zadovoljen, ker stoji moja hiša tik ob priključku in se

Brigadirji o cesti, sebi in med seboj

Mladinsko naselje »Vranduk« pri Mačkovcu je bilo v zasnovi. Cepprav je padel dež, je bil pogled nanj lep.

V baraki Karlovske brigade je nekaj brigadirjev ležalo na posteljah in se jezilo na »doh-tarje«, ki iz zdravih ljudi naredijo bolnike. Bili so namreč cepljeni proti tetanusu. Sani-

tetka Marica Bištan, ki jim je pravkar razdelila čaj, je dejala:

— Zal nam je, ker moramo že domov. Lepo je pri vas, lepo je na cesti.

Okoli naju se je nabralo nekaj brigadirjev, ki so začeli z malimi šalami:

— V naši brigadi imamo enega repetarja, nekaj »problemov« in dva, ki se rada smejeta.

— Komandir tretje čete ima štab v postelji.

— Rad bi vedel, zakaj naš intendant ne dvigne pravočasno malice.

Intendant je med smehom pripovedoval:

— To je pa že preveč, da si moram vsak večer umiti noge.

— Naša brigada je najbolj živa, kar se tiče plesa.

Poslovili sem se. Na bližnjem delovišču je odmeval ropot strojev. Po cesti je pripeljal tovorni avto mladino z dela. Karlovska brigada je prikora-

kala s pesmijo, zastavo in prehodno zastavico domov. Torej le niso prvi samo pri plesu!

Mohamed Hoti, brigadir šeste Prizrenske brigade:

— Se bi rad ostal tukaj. Obiskujem traktorski tečaj. To mi bo prišlo prav, ker sem kmet. Pri nas je najboljša zemlja v Jugoslaviji. Je peščena in na njej uspeva vse. Naša družina ima 40 članov. 4 ha zemlje sem dal v kooperacijo.

Pokazal mi je tudi svoje risbe. Lepo riše.

— Vedno sem si želel, da bi znal risati. Tukaj sem svoje znanje izpopolnil. Naučil sem se tudi povečavati slike, mi je dejal Mohamed.

Tretjo Titovveleško brigado sem dobil v Trebnjem ob času malice.

Vaso Blaževski, brigadir:

— Lepa bo ta cesta. Všeč mi je Slovenija. Najraje bi ostal še tukaj. Po prosjavi v Novem mestu bomo odšli domov.

— Obiskuješ kakšen tečaj?

— Traktorski. Kmet sem in ta tečaj mi bo prišel prav. Postal bom traktorist.

Komandir se je oglasil:

— Malica je končana, gremo na delo!

Nisem jih več zadrževal. Poslovili smo se.

J. P.

Ne bo več kina in plesa ...

ERNA MARAS, DEKLE IZ PRILIP, se spominja brigad takole:

»Lepo je bilo, dokler so bili brigadirji tu. Večkrat smo imeli kino in plesali smo tudi. Na skupne prireditve je vsa vas rada hodila. Zdaj je pa tak dolgačas, da ne vemo, kaj bi počeli. Kar preveč tiho je postalo v našem koncu. Le cesta do vasi in vodovod sta ostala za spomin ...«

Neprecenljivo darilo

TOVARIŠA MARTINA BAJ-

CA, sekretarja občinskega komiteja Zveze komunistov Brežice, smo srečali, ko se je ravno odpravil na pot. Opravičil se je, pa kljub temu dal o avto cesti kratko izjavo:

»Ko so pred leti gradili železniško progo Ljubljana —

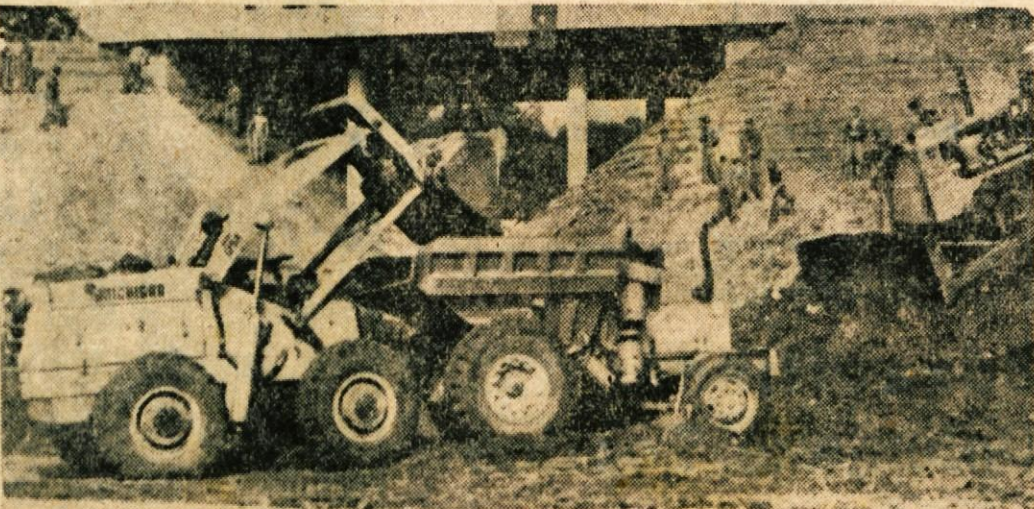
Novo mesto, je vojska stražila delavce. Bili so se napadali kmetov, ki so trdili, da ne potrebujejo nobene — hudičeve iznajdbe ... — Danes je slika nasprotna: če bi skušali pred dograditvijo ceste umakniti brigado, bi morala umakniti vojska, ker kmetje tega ne bi dopustili.

Naš kmet je spočetka sicer z nerazumevanjem gledal prave za gradnjo in morda tudi prihod prvih brigadirjev. — Takšno cesto zgraditi v osmih mesecih je nemogoče! — so se pogovarjali. Ko so nato zaorali prvi buldo-

žerji, ko so pridne roke brigadirjev ob jekih eksplozij iz dneva v dan spreminjale lice trase, so onemeli. Kmetje so spoznali, da gre zares in čez noč so spremenili mnenje. Številni stroji, ki so jih uporabljali delavci in brigade pri gradnji, so naredili na našega kmeta globok vtis. Prišel je razmišljati in ugotovil, da bo nova cesta koristna tako za skupnost kakor tudi za njega.

Ljudska mladina — mladi graditelji so dal; s pomočjo skupnosti z avto cesto tudi prebivalcem naše občine neprecenljivo darilo.«

Nova cesta Ljubljana—Zagreb je veliko spričevalo dozorelosti in prizadevnosti jugoslovanske mladine

Brez najmoderneje mehanizacije nove avtomobilske ceste ne bi tako hitro zgradili

POSEBNI VLAKI

bodo vozili na glavno svečanost ob izročitvi avto ceste v promet v nedeljo, 23. novembra. Oglejte si vozni red na 2. strani današnje številke! Udeleženci iz območja posameznih postaj: točen čas odhoda za vaš okoliš boste zvedeli na krajevem odboru SZDL in na vaši železniški postaji!

Občinski ljudski odbor

Kmetijska zadruga Šentrupert

VSE ZADRUŽNIKE
IN OSTALE
ODJEMALCE
TOPLO
POZDRAVLJAMO
OB 29. NOVEMBRU
HKRATI
PA ČESTITAMO
MLADINI
JUGOSLAVIJE
ZA NJENO
GIGANTSKO DELO!

TOVARNA ŠIVALNIH STROJEV

„MIRNA“ MIRNA NA DOLENJSKEM

čestita vsem mladincem, ki so s svojim delom pripomogli
k zgraditvi avto ceste, in vsem delovnim ljudem za Dan
republike — 29. november!

KMETIJSKA ZADRUGA SEVNICA Z VSEMI POSPEŠEVALNIMI ODSEKI

POŠILJA TOPLE ČESTITKE MLADINI JUGOSLAVIJE
TER VSEM SVOJIM ČLANOM IN POSLOVNIM PRIJA-
TELJEM ZA DAN REPUBLIKE!

Videm-Krško

OBČINSKI KOMITE ZKS
OBČINSKI KOMITE LMS

OBČINSKI ODBOR SZDL
OBČINSKI ODBOR ZB

POZDRAVLJAJO VSE GRADITELJE AVTO CESTE BRATSTVA IN ENOTNOSTI TER
JIM ISKRENO ČESTITAJO K DOSEŽENIM USPEHOM.

Naj živi bratska mladina vseh jugoslovanskih narodov!
Naj živi 29. november — Dan republike!

P
OZDRAV MLADINSKIM DELOVNIM BRIGADAM,
GRADITELJEM NOVEGA SVETA!

DELOVNI KOLEKTIV

Opekarne Prečna

NAJ ŽIVI 15. OBLETNICA USTANOVITVE FLRJ!

Industrija čevljev

„B O R“

DOLENJSKE TOPLICE

pozdravlja
vse gradbene delavce,
ki so nam zgradili
avto cesto,
hkrati pa čestita
delovnim Dolenjcem
za 29. NOVEMBER

Pozdrav Glavnemu štabu MDB, ki je zmagovito vodil brigade iz juriša v juriš!

Občinski ljudski odbor Kostanjevica - Podbočje

in vse občinske množične organizacije

VSEM OBČANOM ISKRENO ČESTITAMO ZA 29. NOVEMBER
IN JIM ŽELIMO V NADALJNJEM DELU SE VEČ USPEHOVI!

HVALEŽNI SMO MLADINI, KI JE ZGRADILA AVTO
CESTO IN TAKO PRIBLIŽALA NAŠE TERMALNO KO-
PALIŠČE VSEM DELOVNIM LJUDEM JUGOSLAVIJE!

VSE CENJENE GOSTE POZDRAVLJAMO IN JIM TOPLO
ČESTITAMO ZA 29. NOVEMBER!

ZDRAVILIŠČE

Šmarješke Toplice

GOZDARSKA POSLOVNA ZVEZA

„ZASAVJE“ SEVNICA

izvršuje vsa gozdno gojitvena dela, gradi gozdne komu-
nikacije, odkupuje in prodaja vse gozdne asortimente
preko kmetijskih zadrug ter predeluje les.

Prisrčne pozdrave vsem komunistom, ki so požrtvovalno delali v in-
vesticijskih grupah, v gradbenih in ostalih podjetjih, v Glavnem štabu
MDB in v vseh brigadah!

Vsem poslovnim prijateljem in znancem se toplo priporočamo in jim
čestitamo za 29. november — Dan republike!

POZDRAVLJENA, MLADOST!

Kmetijska zadruga Dolenjske Toplice

Z vsemi obrati

POZDRAVLJA MLADINSKE DELOVNE BRIGA-
DE IN ČESTITA SVOJIM ČLANOM ZA 29. NO-
VEMBER!

Vsem mladinskim
delovnim brigadam čestita
k dograditvi avto ceste
Ljubljana—Zagreb

SPLOŠNO
TRGOVSKO PODJETJE

„SLAP“
ŽUŽEMBERK

ter se priporoča svojim
odjemalcem in jim pošilja
tople pozdrave za naš naj-
večji praznik dan repub-
like!

Prisrčne čestitke vsem
mladincem in mladinkam
ki so gradili avto cesto!

MIZARSKA
DELAVNICA
BREŠTANICA

Ob 29. novembru
pozdravljamo
vse odjemalce in se še
nadalje priporočamo!

KOLEKTIV

Tovarne celuloze in papirja

»Djuro Salaj«

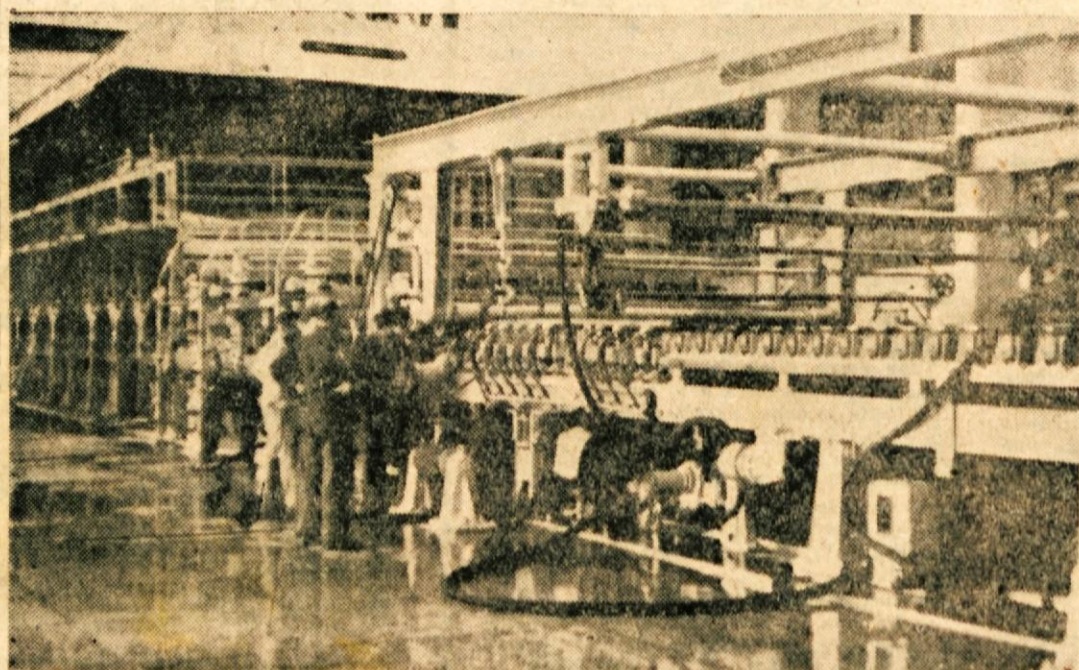
Videm-Krško

POŠILJA POZDRAVE PREDSEDNIKU REPUBLIKE, LJUBLJENEMU TO-
VARIŠU TITU, VODITELJU NAŠIH NARODOV IN NAJZVEŠTEJŠEMU
UCITELJU MLADIH RODOV SVOBODNE, SREČNE DOMOVINE!

Prisrčne pozdrave vsem mladincem in mladinkam, ki so tako požrtvo-
valno gradili cesto bratstva in enotnosti ter iskrene čestitke k doseženim
uspehom!

Novi stanovanjski bloki na Vidmu

NAJ ŽIVI

15. OBLETNICA

USTANOVITVE

NAŠE

REPUBLIKE!

PROJEVAJAMO IN
PRIPOROČAMO vse
VRSTE SPECIALNIH
CELULOZ, LESOVINO,
OVOJNI IN
ČASOPISNI PAPIR

GOSTIŠČE

Mokrice

JESENICE

NA DOLENJSKEM

Čestitamo vsem cenjenim
gostom
za 29. november
ter se še nadalje
priporočamo!

DOLENJSKA JE HVALEŽNA MLADINSKIM DELOVNIM
BRIGADAM ZA NJIHOVO VELIKO DELO!

POZDRAVLJAMO VSE BRIGADIRJE IN DE-
LOVNE LJUDI DOLENJSKE TER JIM ČESTI-
TAMO ZA 29. NOVEMBER!

Zdravilišče Dolenjske Toplice

POZDRAVLJAMO VSE DELOVNE BRIGADE!

SPLOŠNO TRGOVSKO PODJETJE IN MESNICA SEMIČ

SE PRIDRUŽUJETA ČESTITKAM OSTALIH KOLEKTIVOV IN ŽELITA VSEJ JUGOSLOVANSKI MLADINI PRI NADALJNJEM DELU ŠE MNOGO USPEHOV.

ZA 29. NOVEMBER ČESTITAMO VSEM ODJEMALCEM IN SE JIM TOPLO PRIPOROČAMO!

Kmetijska zadruga
ŠKOCJAN
pri Novem mestu

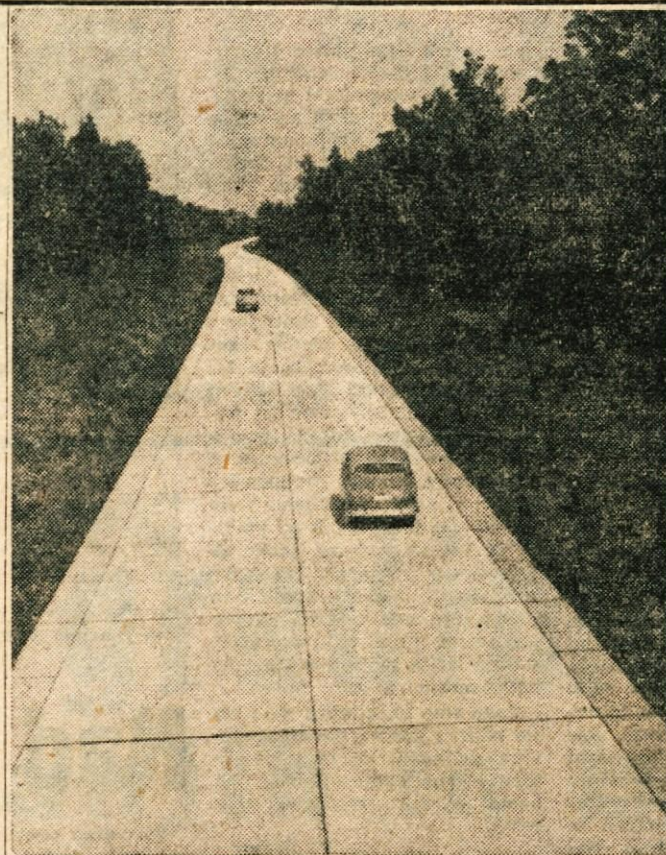
čestita vsem svojim članom za 29. NOVEMBER in pozdravlja mladinske delovne brigade, ki so na tem sektorju gradile ceste

OB DOGRADITVI AVTO CESTE ČESTITATA

Kmetijski zadrugi
Semič in Štrekljevec

vsej jugoslovanski mladini k njenim delovnim zmagam ter pozdravlja svoje člane in poslovne prijatelje.

Pozdrav 29. novembru — obletnici ustanovitve FLRJ!

BRIGADIRJI IN BRIGADIRKE! HVALEŽNI SMO VAM ZA VŠE TRUD IN POZRTVOVALNOST, S KATERIM STE ZGRADILI AVTO CESTO BRATSTVA IN ENOTNOSTI!

HKRATI ČESTITAMO VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM IN ZNANCEM ZA 29. NOVEMBER, ZELEC JIM SE NADALJNJIM USPEHOV!

TRGOVSKO PODJETJE

»GROSIST«
VIDEM - KRŠKO

★

Za 29. november in ob dograditvi avto ceste se pridružujemo čestitkam ostalih delovnih kolektivov

NAJ ŽIVI NELOČLJIVO BRATSTVO IN ENOTNOST JUGOSLOVANSKIH NARODOV!

ELEKTRO
VIDEM-KRŠKO

VSEM POTROŠNIKOM ELEKTRICNE ENERGIJE PRISRČNE ČESTITKE ZA 29. NOVEMBER — DAN REPUBLIKE!

Vsem potrošnikom naših izdelkov se še nadalje priporočamo ter jim čestitamo za 29. NOVEMBER — DAN REPUBLIKE

Trgovsko podjetje
»TOBAK«
ČRNOMELJ

POZDRAVLJENE MLADINSKE DELOVNE BRIGADE!

ZA NAŠ NAJVEČJI PRAZNIK DAN REPUBLIKE ČESTITA VSEM OBRATNIKOM IN JIM ŽELI MNOGO USPEHOV

OKRAJNA OBRATNA ZBORNICA NOVO MESTO

Hkrati čestita vsem mladinskim delovnim brigadam k njihovi veliki zmagi — dograditvi avto ceste

„IMPERIAL„

Videm - Krško

Naj živi 29. november — slavní dan naše zgodovine!

PROIZVAJAMO JEDILNO, MLEČNO IN LEŠNIKOVO ČOKOLADO TER KVALITETNE LIKERJE IN SE SVOJIM ODJEMALCEM TOPLO PRIPOROČAMO!

Tovarna čokolade in likerjev

Iskrene, borbene in plamteče pozdrave Centralnemu komiteju Ljudske mladine Jugoslavije, ki je vodil naš mladi rod v borbah proti fašizmu in domačim izdajalcem, po zmagi pa je v nešteti bitkah za dvig življenjske ravni kazal mladi generaciji pravo pot v srečno bodočnost!

Mizarska zadruga
ČRNOMELJ

TRGOVSKO PODJETJE

STRAŽA

CESTITA SVOJIM ODJEMALCEM ZA 29. NOVEMBER IN ČESTITA JUGOSLOVANSKI MLADINI K DOGRADITVI AVTO CESTE!

Rudnik rjavega premoga
»KANIZARICA«

Pozdravljene mladinske delovne brigade

CESTITA ZA DAN REPUBLIKE VSEM RUDARJEM SIROM PO NAŠI DOMOVINI IN JIM ŽELI SE NADALJNJIM USPEHOV!

»ZORA«
LESNA INDUSTRIJA
ČRNOMELJ

toplo pozdravlja vse brigadirje in vse delovne kolektive — ter jim čestita za 29. november!

VSE PREVOZE Z LASTNIMI AVTOMOBILI IN AVTOBUSI OPRAVLJA

Pozdrav Centralnemu komiteju ZKJ, ki prizadevno skrbi za vzgojo mladine naših narodov!

POZDRAVLJAMO DAN REPUBLIKE — PRAZNIK VSEH JUGOSLOVANSKIH NARODOV!

MESTNA HRANILNICA - KOMUNALNA BANKA
Novo mesto

Nova avtomobilska cesta bo za naš turizem velikega pomena, zato smo iz vsega srca hvaležni mladini, ki jo je zgradila!

GOSTINSKA ZBORNICA
za okraj
NOVO MESTO

Vsem gostom in gostinčcem prisrčne čestitke za 29. NOVEMBER!

H gigantski zmagi jugoslovanske mladine — dograditvi avto ceste, iskreno čestitamo!

Industrija perila
NOVO MESTO

NAJ ŽIVI 29. NOVEMBER — OBLETNICA USTANOVITVE FLRJ!

avtotransportno podjetje

»PREVOZ« **BREŽICE**

OB DOGRADITVI AVTO CESTE POZDRAVLJAMO VSO MLADINO, KI JE PRISPEVALA VELIK DELEŽ K TEJ VELIKI ZMAGI! — ČESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM ZA PRAZNIK REPUBLIKE!

Kmetijska zadruga
ZUŽEMBERK

čestita vsem svojim članom za 29. NOVEMBER ter iskreno čestita mladini jugoslovanskih narodov k dograditvi avto ceste!

Kmetijska zadruga

Sevnica

z vsemi pospeševalnimi odseki

pošilja tople čestitke mladini Jugoslavije ter vsem svojim članom in poslovnim prijateljem za dan republike!

IZVOZNO PODJETJE

»VINO«

BREŽICE

VSEM ZNANCEM, POSLOVNIM PRIJATELJEM IN LJUBITELJEM DOBRE DOMAČE KAPLJICE POŠILJAMO TOPLE POZDRAVE IN SE JIM SE NADALJE PRIPOROČAMO!

NAJ ŽIVI 29. NOVEMBER — SLAVNI DAN NAŠE ZGODOVINE!

Skelet moškega, ki je bil pokopan v skrčeni legi, kot je to bila navada pri nekaterih nomadskih plemenih v času preseljevanja narodov

Avto cesta — široka brazda, ki so jo zoračili brigadirji skozi vso Dolenjsko in jo pokrili z gladko črto iz betona in asfalta. Tvegalj smo, da z delom človeških rok popravimo lepoto narave! Toda v našem primeru se mi zdi, kakor da je Dolenjska prišla iz rok mladih kirurgov, ki so na nji naredili izvrstno uspeli kozmetični poseg, in posledica: z avtocesto, s to novo karakteristično potezo na svojem obličinu, je Dolenjska, lepa in domačnostna pokrajina, dobila izraz širokosrčnosti in plemenitosti. Postala je dostopna.

Ni treba biti poseben estet, da človek doume vso lepoto avto ceste. Dovolj je, da jo primerjamo z dosedanjim omrežjem cest: krive, neravne, polne prahu ali blata, na katerih se lahko zgodi, da nikamor ne prideš. Vendar ima tudi avto cesta svojega nevidnega predhodnika, ki se venomer prepleta z njo ali teče vzporedno od Ljubljane do Bregane. To ni nevarna tekmeč, saj je mrtev že nad tisoč let. Vendar je dostojanstven in vreden občudovanja in za vnanjo podobo te dežele je nekoč pomenil isto, kar danes avtocesta. Mislim na veliko rimsko magistralo, ki je peljala iz Italije skozi Dolenjsko in ves Baikan v Malo Azijo. Na našem sektorju so jo zgradile roke rimskih vojakov v I. stoletju našega štetja. Po

Nova cesta nas še tesneje povezuje z vsemi kraji naše domovine

Pogled v davnino

nji so prišli tudi naši predniki, kmalu potem pa jo je prerastla trava.

Mnoge čudi, da se ti dve cesti, ki sta trasirani skoraj z razliko dveh tisoč let, tako pokrivata; vendar to ni naključje. Antični in moderni projektant sta želela isto: po najkrajši in najudobnejši trasi je treba zgraditi cesto od Ljubljane do Bregane. In zakaj bi antičnemu projektantu odrekli spodobnost dobrega graditelja cest, ko je to sposobnost tolikrat izpričal!

Navzlic vnanji skladnosti trase obeh cest ju pa vendar loči globok prepad. Velika je razlika med njima po njuni notranji vsebini in končnem učinku. Namen rimske magistrale je bil čim hitrejša zavojevanje in osiromašenje ljudstev zunaj italjskih narodov. Carska pošast na sedmih gričih ob Tiberju je bila nenasična. Po isti poti je prišel tudi propad.

Pri zemeljskih delih na avto cesti smo večkrat naleteli na sledove rimske ceste in na objekte, ki so bili z njo v neposredni zvezi. Največ najdb, največjih po svojem obsegu in zgodovinski vsebini, je bilo na

Pod to cesto, za katero, sodeč po rimskih milnikih, lahko rečemo, da je bila izročena prometu okrog leta 200 našega štetja, z višinsko razliko okrog 1 do 1,5 m leži še ena rimska cesta, ob kateri so našli milnik iz I. stol. našega štetja.

Takoj pod Belo cerkvijo, vzhodno od objekta 307, pravkar potekajo dela na rekonstrukciji rimskega pristanišča na Krki, ki je tekla tu še v začetku 2. stol. našega štetja. Ob pristanišču je peljala rimska

Arheolog o avto cesti

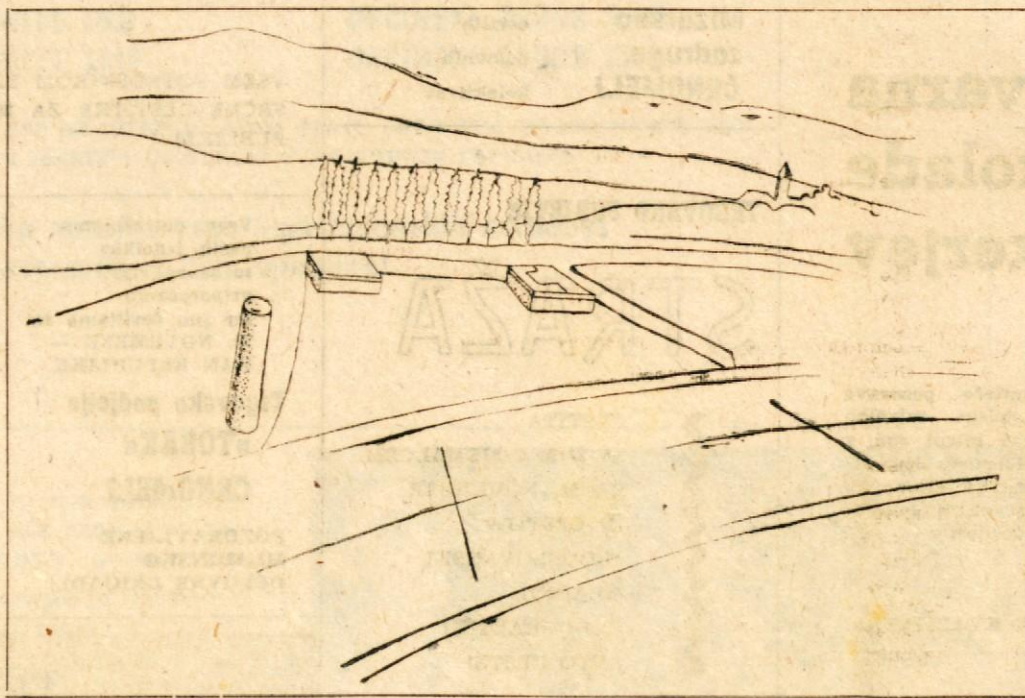
magistrala, vanj je pa vodila tudi stranska cesta iz šmarješke smeri. Severno od ceste je tudi rimsko pokopališče iz I. in 2. stol. Pristanišče ima dva objekta: pomoč in valobran, ki je nemara bil hkrati nagrobni spomenik. V materialu, ki je zasul oba objekta, smo našli moško in žensko okostje iz dobe preseljevanja narodov, kar pomeni, da se je v tej dobi Krka pomaknila bliže svojemu današnjemu koritu. Če povežemo našo najdbo iz Bele cerkve in Drage, dobimo naslednjo po-

kve, so Rimljani hitro improvizirali pristanišče in skozi nje usmerili ves promet na Sentejersko polje, od tu na Krško polje v Drnovo (Nevidodunum).

Tod je potekal promet, dokle niso okrog leta 200 nad staro braso zgradili novo cesto. Da so Rimljani v Beli cerkvi uredili pristanišče, ni naključje. Arheologi vedo, da so ta prehod izkoriščali že Iliri in Kelti, stoletja pred prihodom Rimljanov. Dober poznavalec lokalne zgodovine Ivo Pirkovič, ki je bil postavil omenjeno tezo o dveh cestah preden so arheologi našli za to stvarne dokaze, je odkril zgodovinska pričevanja o funkcioniranju tega prehoda čez Krko v vsem srednjem veku in novejši dobi. Sploh pa kmetje iz Breške vasi še danes na tem mestu prehajajo čez Krko z brodom, kadar gredo na njeno levo obalo. Krka se pomika proti jugu, toda skoraj že 3 tisoč let je prehod čez njo na istem mestu.

Tako smo ob gradnji avto ceste odkrili košček davne zgodovine doline Krke in z objektom, starim skoraj 2 tisoč let, pomo okrasili moderno avto cesto.

V. Sribar

Rekonstrukcija rimskega pristanišča v Beli cerkvi se nahaja med opuščnim delom stare okrajne ceste in avto ceste. Desno se nahaja pomol in levo valobran, prostor med obema in avto cesto pa je poglobljen na antični nivo Krke. Med obema cestama bodo uredili park, staro cesto pa bodo uporabljali avtomobilisti hkrati kot počivališče. Na novomeški strani rekonstrukcije, v bližini avto ceste, bo stal obelisk s poljskim. Raziskavanja, vodi in je dal idejo za rekonstrukcijo Narodni muzej v Ljubljani, idejo o rekonstrukciji pa je arhitektonsko oblikoval in izdelal načrte univ. prof. ing. arh. Marijan Mušič

sektorju Bela cerkev — Ruha vas. Naj omenim le dve najvažnejši. Od Drage do Ruhe vas leži spodnja plast avto ceste z vso svojo dolžino in širino na gornji plasti rimske ceste.

dobo: nekako na začetku 2. stoletja n. š. je rimsko magistralo v Dragi neka naravna katastrofa zasula z debelim slojem ilovice. Za promet, ki se je razvijal po cesti od Bele cer-

Divji Jezus je vesel, da ga vsi tako imenujejo, čeprav je v bistvu prava lobričina. V naselju so najprej postali pozorni na njegovo brado in dolge lase. In vsi so mislili, da je študent Akademije za likovno umetnost pa so ga začeli ogovarjati: »Tovariš slikar! Njemu se je to zdelo čudno — zakaj slikar, ko so ga vsi tovariši iz brigade imenovali lepo Divji Jezus.

Komandant brigade ga je poklical k sebi in mu svetoval, naj se kratkoma obrije in ostrize, pa bo stvar urejena.

»Potem ne boš več slikar,« je končal komandant in izginil iz sobe kot kafa. Divji Jezus ga niti ni utegnil vprašati, zakaj ne bo več slikar in zakaj je sploh doslej bil »slikar«.

»Svoj živni dan nisem imel fotoaparata,« je potožil, »pa mi pravijo slikar. Eh, čudne ljudi srečujem tu, bog se usmili!«

Divji Jezus in Veliki grešnik

Ker pa mu je komandant naročil, naj se obrije in ostrize, je Divji Jezus takoj ubogal. Kot po božji zapovedi je bil že isti dan brez brade in »grive«.

Naslednje jutro ga živ krst ni spoznal.

»No, tako je, če imaš opravka z nebeščani,« so pikro pripomnili zlobni jeziki. Pa nihče ni vedel, da je bilo to britje in strizanje komandantovo maslo. Ali pa so vedeli, pa se delali neumne. Kajti brigadirji se stransko radi delajo neumne, kadar hočejo iz koga briti norca. Pa tudi Divjemu Jezusu ni bilo treba bogve kaj, da je razsmejal vso brigado. In nekega dne so potožili komandantu, da ne morejo delati, ker jih Divji Jezus preveč spravlja v smeh.

»Saj jih res,« se je opravičil Divji Jezus, »ampak sami so krivi. Hočejo, da zganjam primordarije, da jim prej mine čas... Veste, ni bilo tako napak, dokler so me ogovarjali s »tovarišem slikarjem«. Veliko več vpliva sem imel na dekleta, posebno pa na kuharice. Glede kuharic je pa vpliv silno važen...«

»Ko je naš Divji Jezus, oziroma Djuro Manoh, brigadir III. vinkovačke brigade prišel na traso,« pripoveduje njegov »kum« Car (spet poseben fenomen te brigade), »je kapo vedno nosil na »pol dvanaštje,« se pravi narobe, ne tako, kot ostali ljudje. Mimo tega za nič na svetu ni hotel obiskovati tečaja za motoriste. »Vse drugo, prosim, samo tega ne,« je rekel. Kratkoma se ni maral voziti z motorjem. Prvi dan, ko smo prišli sem, je že hotel jahati konja. Rad bi nam pokazal svoje »viteštvo«, svoje »vratolomnosti, ki jih menda zna izvajati na konju. Zato smo ga bili začasno nazvali Djuro Konjenik. Toda

konja nismo imeli. Vsaj štirinožnega ne. In Djuro je bil nepopisno žalosten. Nekdo lahko milijon zadene v loteriji, jaz pa niti za trenutek ne morem vsaj konja zajahati! Je tarna! Nekega dne pa srečamo Cigane z dvema osloma. Djuro je začel na žive in mrtve rolit Cigančka, naj mu dovoli zajahati osla. »Samo za en krog, golobček, nič več!« je molodval. »Vrag te vzemi, pa zajahaj!« mu je dovolil Ciganček. In Djuro se je skobacal na osla in zavzel držo, kakor da hoče poljuditi najmanj do najbližjega planeta. Toda osel je pač osel, že po nekaj metrih je našega Djura hrabro vrgel raz sebe. To je bilo smešno. In vesela, ko takrat, ko je Kristuš prijezdil v Jeruzaleem. Tako je naš slavi jezdec postal Divji Jezus.

Eno pa priznamo: Divji Jezus je dober brigadir. Tudi dekleta ga imajo radi, pravijo. Samo švrca ga noče, tista švrca, na katero Divji Jezus misli ponoči in podnevi.

»Saj bi bil rad hladen do nje, pa ne morem,« žalostno potoži tovarišem. »Je najboljši očarljiv vražiček v vsem naselju. Ne vem, kako se bo to končalo, ne vem. Živce mi zre...«

Zdajci pa je med njegove besede zadonel iz razglasne postaje mil glasek:

»Pozor, pozor: Veliki grešnik naj se koj javi v kuhinji pri dežurnem!«

»Kakšni veliki grešniki pa so tukaj?« sem začuden vprašal brigadirje, s katerimi sem se pogovarjal.

»Dragi moj, to sem jaz,« se je oglašil plavalas fant. »Vidite, sem povsem podoben ostalim ljudem, pa mi le vsi pravijo Veliki grešnik. Sploh sem že pozabil, kako mi je pravzaprav ime. Okrtili so me za Velikega grešnika in kaj hočem. Pomiril sem se s tem nazivom. Saj sem morebiti res velik grešnik. Vrag se spozna, če je človek intendat...«

»A tako,« sem odgovoril. »No, sedaj mi je vse jasno.«

»Pred tednom dni,« je nadaljeval Veliki grešnik, »brigadirjem nisem bil odnesel predjužnika. Kajpak so zagnali hrup, da se bog usmili. Šli so me zatočit komandantu naselja. No, ljubček, kazen ti ne bo ušla, sem si mislil. Pa me ni. Mene se kazen izogiblje kot dež Kragujevca. Komandant me je poklical k sebi. Grem, in čuje: bil je strašansko dobre volje. »Veliki grešnik, na udarniško značko!« mi reče. Kar zljaj sem. Ali je komandant znorel ali norca brije? »Zakaj... udarniško značko?« sem nekako zjecal. »Zato, ker si privarčeval material!«. Sodim, da je imel v mislih tisti predjužnik...«

O. L.

Pretrgana žica

Inštruktor Ljudske tehnike v Grmovljah se mora za svoj poklic zahvaliti nekemu neopredmetnemu šoferju in predlogi žici. Mikic ali Bule, kakor mu pravijo v naselju, je prišel na traso že pred davnim, kot na vaden brigadir. Z avto ceste pa se bo v kratkem poslovil kot strokovni inštruktor za radioamaterje. Kot sam pravi, se to nemara nikoli ne bi zgodilo, da ni nekega toplega juljskega popoldneva na dvorišče naselja v Trebnjem precej hitro privozil neki avto. Pri tem je naletel na razpeto žico, ki jo je visok, rjavolas fant, naš Bule, pravkar razpenjal z ene na drugo barako za anteno. Žica je bila v hčpu pretrgana...

»Kaj si niste zjutraj umil ušes, da ne slišite, ko se vam zavpije!« je zakričal Bule.

»Prava reč,« je odgovoril šofer. »Ti, moj dragi fant, lepo na sredi naredi mornarski voz, pa boš imel žico, kot je bila prej.«

»Mar ti zvežeš gumo v mornarski voz, kadar ti počit?« mu je pikro odvrnil Bule.

»Jaz gumo lepo vulkaniziram,« je dostojanstveno povedal šofer.

»Jaz jo bom moral pa zvartiti... to je za anteno!«

Sklonil se je, pobral žico in hagle odšel proti baraki Ljudske tehnike. Se prej pa je tako grdo pogledal šoferja, da se je ta opravičil navzočim:

»Kaj mu morem pomagati, ko te prekleto žice nisem videl! Pa mi je žal, da sem ga razjezil...«

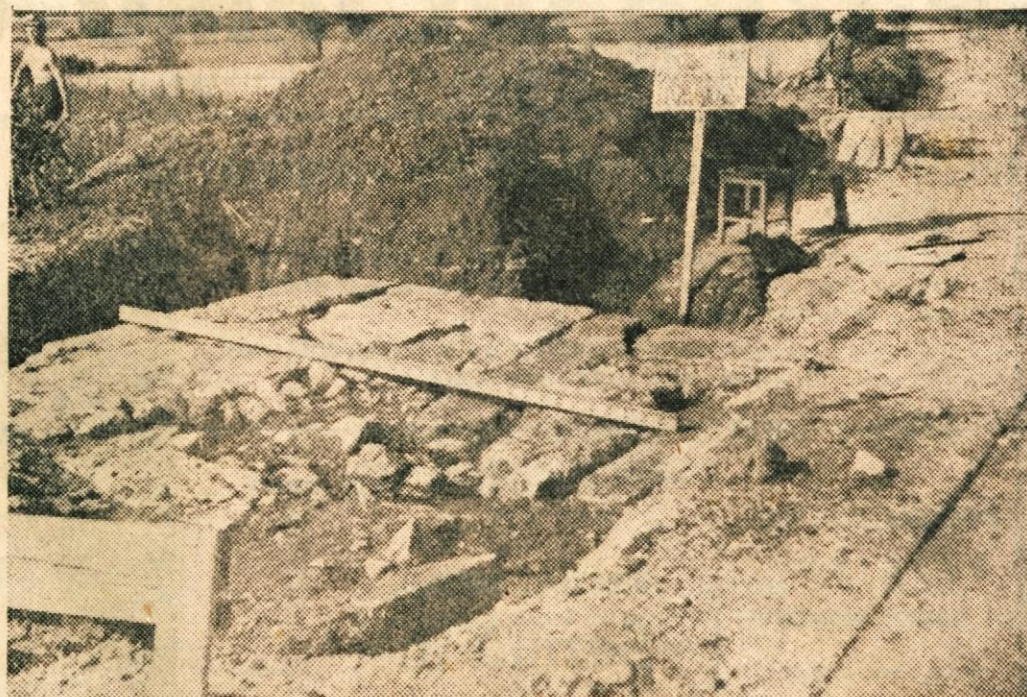
Danes pravi Bule: »Eh, ko bi mogel najti tiste ga šoferja! Na oči bi ga poljubil.«

Bule je bil namreč takrat še k inštruktorju Ljudske tehnike, da zvari žico. Začela sta se pogovarjati. Inštruktor je

»Peljal sem se že po njej...«

Andrej Plenčar, uslužbenec Narodne banke;

Po lanskim uredbi se lahko vozimo po avto cesti tudi mi. mopedisti. Sicer sem se pa že peljal po novi cesti od Korenitke do Ljubljane, čeprav je bilo to takrat še prepovedano. Zdaj imam samo moped, rad bi pa dobil kaj »stežjega«.

Po skoraj dveh tisočletjih nam zemlja odkriva skrivnosti in pestro zgodovino narodov, ki so živeli nekoč v naših krajih. Nekdanji rimski pomol pristanišča ob Krki pod Belo cerkvijo, fotografiran med izkopavanjem

Nad 2 milijona obrokov!

Statistika pravi: od aprila do zaključka del je na avto cesti bilo okrog 54.000 mladincev in mladink iz vse države. To ni majhna številka, če upoštevamo čas, v katerem je tolikšno število brigadirjev moralo biti preskrbljeno. Zamenje so se menjavale in poleti je bilo v

en sam zamenjati tudi do 18.000 brigadirjev. To je bila velika družina, kateri je bilo treba posvetiti veliko skrb.

Nekateri brigadirji, ki smo jih srečevali na trasi ali v naseljih, so nam rekli, da so pri gradnji avto ceste našli tisto, kar doma nikoli niso imeli. In

moramo jim verjeti. Vse, kar je človeku potrebno za življenje, so brigadirji imeli.

Vsem je znano, da je vsako naše naselje imelo svojo ambulanto, zdravnika in ves sanitetski pribor, ki je nujno potreben za zdravniško delo. Ta stvar je bila vsestransko urejena. Ze takoj na začetku del je bilo poudarjeno, da je zdravju brigadirjev treba posvetiti veliko skrb, zato mora biti tudi hrana za brigadirje obilna. In bila je, od začetka do konca. To ve vsak, ki je kdaj obiskal naselje med delitvijo hrane. Najbolje pa vedo brigadirji sami, ki so bili hrano izredno zadovoljni.

Obilnost hrane in njeno kakovostno vrednost nam najbolje pokažejo številke. Naj takoj poudarimo, da je dnevni obrok brigadirja vseboval nad 4000 kalorij.

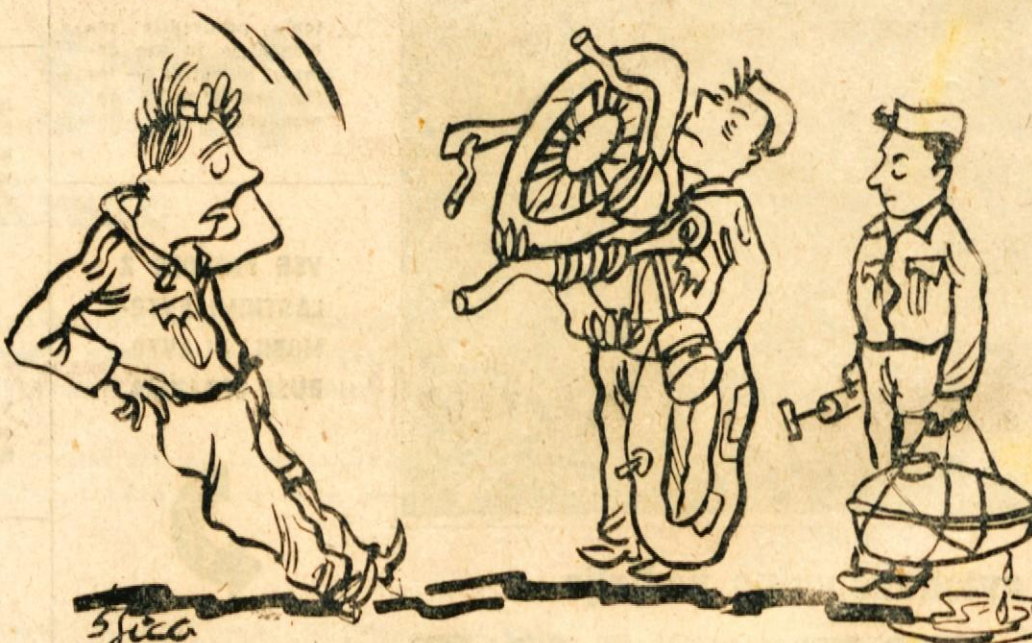
Od aprila do danes je bilo porabljeno dva milijona kilogramov kruha. Vsak brigadir je dobil na dan 1 kg kruha.

Vzemimo še druga živila, ki jih je bilo največ porabljenih. Pitne vode je bilo porabljeno 440.000 kg, povrtnin (zelenjave) 400.000 kg, krompirja in fižola 360.000 kg, presnega mesa 400.000 kg, suhomesnih proizvodov pa 100.000 kg, masti nad 120.000 kg, ravno toliko sladkorja, mleka pa 60.000 litrov, oziroma 3 del na vsakega brigadirja na dan.

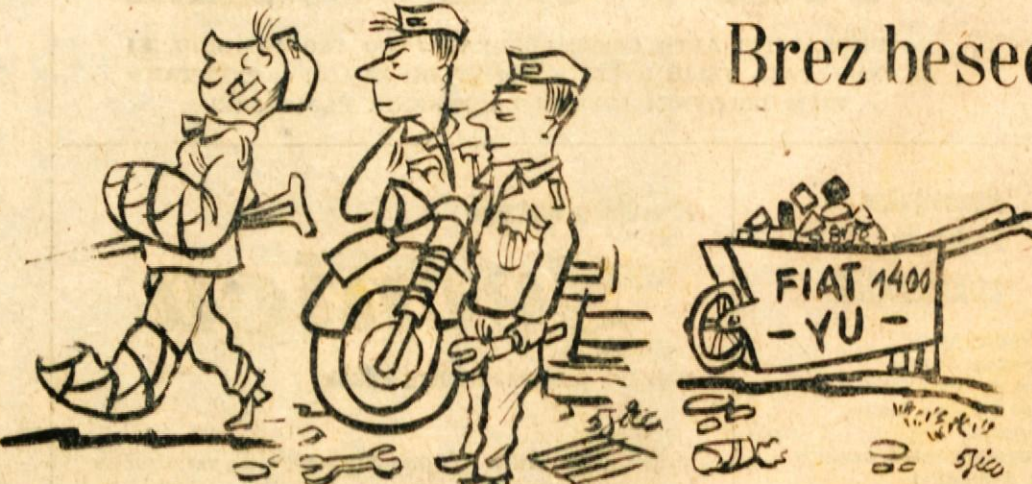
Skupno je bilo izdanih nad 2 milijona celodnevni obrokov. Priznati moramo, da so bili potrebni veliki napori, da je bilo vse urejeno tako, kot je bilo: brezhibno. Vedno je moral biti vsak obrok pravčasno pripravljen, bilo pa jih je stalno pet: zajtrk, predjužnik, kosilo, malica in večerja.

O. L.

Vesela mladost

»Tovariš inštruktor, opravili smo praktične vožnje in vračamo motor...«

— Kaj pa tale tako viha nos? — Veš, trčil je v novi Mercedes 58!

Brez besed

Karikature: IVAN ČEHIĆ